

**B NEDERLANDSE TAAL EN CULTUUR EN
M NEERLANDISTIEK
UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM**
Beoordelingsrapport

17 oktober 2025

Inhoud

1.	Samenvatting	3
2.	Inleiding	5
	Procedure	5
	Instelling	8
	Opleidingen	8
	Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie	8
3.	Masterlanguage	10
4.	Opleidingsbeoordeling	11
	Standaard 1: Beoogde leerresultaten	11
	Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	15
	Standaard 3: Toetsing	25
	Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	30
	Eindoordeel	33
5.	Bijlagen	36
	Bijlage 1: Administratieve gegevens	36
	Bijlage 2: Beoogde leerresultaten	38
	Bijlage 3: Curriculumoverzicht	45
	Bijlage 4: Programma locatiebezoek	47
	Bijlage 5: Documenten	49

1. SAMENVATTING

Dit rapport beschrijft de opleidingsbeoordeling van de bachelor Nederlandse taal en cultuur en master Neerlandistiek, aangeboden door de Universiteit van Amsterdam.

In het voorjaar van 2025 heeft een onafhankelijk panel, in opdracht van de NVAO, de bachelor Nederlandse Taal en Cultuur en de master Neerlandistiek aan de Universiteit van Amsterdam beoordeeld.

Voor Standaard 1 (beoogde leerresultaten) concludeert het panel dat de leerresultaten duidelijk geformuleerd zijn en passen bij het niveau van bachelor en master. Het waardeert het vernieuwde bachelorprogramma met een samenhangend profiel. Het panel beveelt de masteropleiding aan om de samenhang en profilering van de drie uitstroomprofielen meer met elkaar in lijn te brengen en de focus aan te scherpen en adviseert het om de beoogde leerresultaten verder te verfijnen.

Met betrekking tot Standaard 2 (onderwijsleeromgeving) oordeelt het panel dat de curricula goed doordacht en gestructureerd zijn, met aandacht voor methodologische vaardigheden, meertaligheid en maatschappelijke thema's. Het prijst de betrokkenheid van docenten en de internationale instroom, maar adviseert meer aandacht voor arbeidsmarktvoorbereiding, academische diepgang en studeerbaarheid. Voor de master adviseert het panel om de instroom te monitoren en de interne samenhang te versterken. Ook wijst het panel op de hoge werkdruk in het 8-8-4 systeem.

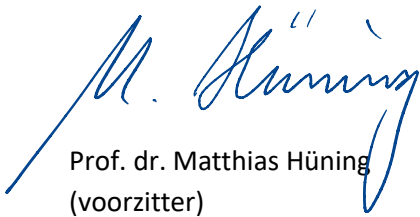
Voor Standaard 3 (toetsing) stelt het panel vast dat de toetsing zorgvuldig is ingericht en goed aansluit bij de leerdoelen, met duidelijke toetsplannen en variatie in toetsvormen. Wel beveelt het verdere uniformering van scriptiebeoordeling en systematische archivering aan, en ziet het een actievere rol voor de examencommissie. Het panel waardeert dat kritisch AI-gebruik vanaf 2025–2026 een eindterm wordt en beveelt aan een breed en toekomstgericht AI-beleid te ontwikkelen.

Ten aanzien van Standaard 4 (gerealiseerde leerresultaten) concludeert het panel dat afgestudeerden de beoogde leerresultaten behalen. De eindwerken zijn van voldoende niveau. Afgestudeerden vinden hun weg in uiteenlopende sectoren zoals cultuur, onderwijs, beleid en communicatie. Het panel adviseert om loopbaanmonitoring en alumnibijdragen verder te versterken.

Beide opleidingen voldoen aan alle vier de standaarden. Dit overwegende komt het panel tot het advies 'positief' aan de NVAO voor de accreditatie van de bachelor Nederlandse taal en cultuur en master Neerlandistiek aan de Universiteit van Amsterdam.

De voorzitter en de secretarissen van het panel verklaren hierbij dat alle leden van het panel dit rapport hebben bestudeerd en dat zij instemmen met de in het rapport vastgelegde oordelen. Zij bevestigen dat de beoordeling is uitgevoerd in overeenstemming met de eisen met betrekking tot onafhankelijkheid.

17 oktober 2025

Prof. dr. Matthias Hüning
(voorzitter)

Laura van Beek MSc
(secretaris)

2. INLEIDING

Procedure

De Universiteit van Amsterdam heeft Odion Onderzoek aangesteld om de kwaliteitsbeoordeling te begeleiden van de bacheloropleidingen Literary Studies, Linguistics en Nederlandse taal en cultuur, evenals de masteropleidingen Literary Studies, Linguistics, Taalwetenschap Nederlands als tweede taal en meertaligheid (dual) en Neerlandistiek Redacteur/editor (dual). Deze beoordeling vindt plaats in het kader van de accreditatie van een cluster van opleidingen: Moderne Taal- en Letterkunde 1 (MTL-1). Dit cluster omvat 32 opleidingen die worden aangeboden door zes instellingen: de Rijksuniversiteit Groningen, Vrije Universiteit Amsterdam, Radboud Universiteit, Universiteit Utrecht, Universiteit van Amsterdam en Universiteit Leiden. Vanuit Odion Onderzoek trad dr. Irene Conradie op als clustercoördinator tot 11 april 2025, waarna dr. Alexandra Paffen deze rol overnam.

De beoordeling is uitgevoerd volgens de procedures en standaarden van het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van de NVAO (Staatscourant 2024, nr. 6405). De opleidingen binnen het cluster MTL-1 zijn bestaande opleidingen, en de betrokken instellingen beschikken over een erkenning instellingstoets kwaliteitszorg.

In overleg met de opleidingen heeft Odion Onderzoek een panel van peers (visitatiepanel) samengesteld dat de beoordeling van de bovengenoemde acht opleidingen aan de UvA heeft uitgevoerd:

- Prof. dr. Matthias Hüning (voorzitter), hoogleraar Nederlandse taalkunde, Freie Universität Berlin;
- Prof. dr. Odile Heynders (panellid), hoogleraar Vergelijkende literatuurwetenschap, Tilburg University;
- Prof. dr. Katrien Struyven (panellid), hoogleraar verbonden aan de School voor Educatieve Studies, Universiteit Hasselt;
- Dr. Petra Bos (panellid), universitair hoofddocent Toegepaste taalwetenschap, Vrije Universiteit Amsterdam;
- Roos Krijger MA (student-lid), recent afgestudeerd masterstudent Vertaalwetenschap aan de Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. Remco Sleiderink (referent), hoogleraar Nederlandse Letterkunde tot 1800, Universiteit Antwerpen;
- Dr. Kathryn Roberts (referent), universitair hoofddocent American Studies, Rijksuniversiteit Groningen;
- Dr. Stefan Frank (referent), universitair hoofddocent Taalkunde, Radboud Universiteit;
- Prof. dr. Emiel Kraemer (referent), hoogleraar Taal, cognitie en computatie, Tilburg University;

- Dr. Agnes Andeweg (referent), universitair hoofddocent Literatuurwetenschap, Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. Ruben van de Vijver (referent), hoogleraar Fonologie en Fonetiek, Heinrich-Heine-Universität Düsseldorf;
- Prof. dr. Diederik Oostdijk (referent), hoogleraar Engelse en Amerikaanse Literatuur, Vrije Universiteit Amsterdam
- Prof. dr. Malte Zimmermann (referent), hoogleraar Semantiek en Grammaticatheorie, Universität Potsdam;
- Willem Bisseling MA (referent voor de duale masteropleiding Redacteur/editor), mede-eigenaar en literair agent, Sebes & Bisseling.

Het panel werd ondersteund door Laura van Beek MSc als eerste secretaris en procescoördinator en dr. Léonie Ridderstap als tweede secretaris. Beiden zijn gecertificeerd secretaris volgens het NVAO-register. Dr. Alexandra Paffen was als clustercoördinator aanwezig bij het visitatiebezoek, uitsluitend in de rol van toehoorder. De NVAO heeft het verantwoordingsformulier voor de panelsamenstelling beoordeeld en geconstateerd dat het panel voldoet aan de vereiste deskundigheden. Daarnaast hebben de panelleden, de instelling en de secretaris schriftelijk verklaard dat het panel en de secretarissen hun taken onafhankelijk zullen uitvoeren. Op 14 februari 2025 heeft de NVAO ingestemd met de voorgedragen panelsamenstelling.¹

Voorafgaand aan het beoordelingsproces heeft de voorzitter een training gevolgd over het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (2024) van de NVAO. De clustercoördinator heeft met de voorzitter de standaarden, procedures en verantwoordelijkheden doorgenomen, conform het 'Profiel van de voorzitter' (NVAO 2016) en de richtlijnen uit de NVAO-training 'Train de voorzitter'. De overige panelleden zijn in een clusterbrede startvergadering geïnstrueerd en geïnformeerd door de clustercoördinator en voorzitter over de inhoud en intentie van het beoordelingskader, en de procedure, attitude, werkwijze en planning binnen het cluster.

Voorafgaand aan het locatiebezoek stuurde de Faculteit der Geesteswetenschappen per opleiding een lijst met titels van eindwerken van recent afgestudeerden naar de secretaris. De panelvoorzitter selecteerde in overleg met de secretaris vijftien eindwerken per opleiding. Hierbij is rekening gehouden met de spreiding van eindcijfers, beoordelaars, en indien van toepassing, varianten en tracks. Het panel heeft de selectie eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren, evenals het zelfevaluatie-rapport van de opleidingen bestudeerd. Het panel beoordeelde de eindwerken volgens de

¹ Voorafgaand aan het locatiebezoek zijn nog enkele kleine wijzigingen in de samenstelling aangebracht, die hierboven in de lijst met panelleden zijn verwerkt.

NVAO-richtlijn voor de bestudering eindwerken (Uitvoeringsregels, september 2024). Een overzicht van het bestudeerde materiaal, inclusief de geselecteerde eindwerken, is opgenomen in bijlage 5.

Na bestudering van de documentatie hebben de panelleden hun eerste indrukken geformuleerd en met de secretarissen gedeeld. De secretarissen hebben deze gebundeld en de compilatie met het panel gedeeld. Tijdens een voorbereidende vergadering op 28 mei 2025 hebben de panelleden hun eerste indrukken besproken en belangrijke gespreksonderwerpen vastgesteld voor het locatiebezoek.

Staffleden en studenten van de acht opleidingen aan de Universiteit van Amsterdam zijn vooraf door de instelling geïnformeerd over de mogelijkheid om vertrouwelijk met het panel te spreken. Geïnteresseerden konden zich hiervoor aanmelden bij de secretarissen. Tijdens de tweede dag van het locatiebezoek was een open spreekuur gepland voor aangemelde deelnemers. Omdat er slechts één aanmelding was en het ingebrachte punt betrekking had op een opleiding die al tijdens de reguliere gesprekken aan bod kwam, is het open spreekuur komen te vervallen. Het panel had deze student vooraf gevraagd een schriftelijke verklaring op te stellen, zodat de zorgen in hun geheel konden worden meegenomen. Het panel heeft de aandachtspunten van de student meegenomen in de visitatiegesprekken.

Van 4 tot en met 6 juni 2025 bracht het panel een bezoek aan de Universiteit van Amsterdam. Door een nationale treinstaking moest het bezoek op de derde dag online plaatsvinden. Het conceptbezoekprogramma, inclusief representatieve gesprekspartners, is door de opleidingen voorgelegd aan de voorzitter en de secretarissen. Informatie over de invulling van het locatiebezoek is opgenomen in bijlage 4.

Aan het eind van het locatiebezoek heeft het panel een onafhankelijk oordeel gevormd over de opleidingen, op basis van de vier standaarden van het beoordelingskader voor accreditatie van bestaande opleidingen van de NVAO (2024). De voorzitter heeft de belangrijkste conclusies gedeeld in een publieke mondelinge terugkoppeling. Het ontwikkelgesprek vond plaats op 6 juni 2025, tijdens de derde dag van het (online) locatiebezoek. Hiervan is een apart verslag opgesteld, vastgesteld door de panelvoorzitter.

Dit eindrapport bevat een systematische weergave van de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. De secretarissen hebben na het bezoek een conceptversie opgesteld en deze aan de panelleden voorgelegd. Op basis van hun opmerkingen is het rapport in overleg met de voorzitter aangepast. Vervolgens is het conceptrapport naar de Faculteit der Geesteswetenschappen gestuurd voor een controle op feitelijke onjuistheden. Na verwerking van eventuele correcties is het rapport gefinaliseerd en goedgekeurd door de voorzitter.

Instelling

De Universiteit van Amsterdam is een publiek gefinancierde instelling met circa 6.000 medewerkers en ruim 41.000 studenten. De universiteit telt 7 faculteiten, 1 University College, 76 bachelor- en meer dan 250 masteropleidingen. Ze richt zich sterk op interdisciplinair onderzoek, samenwerking en innovatie voor wetenschappelijke vernieuwing. In haar instellingsplan 2021 – 2026 *Inspiring Generations* legt de universiteit onder andere de nadruk op het actief werken aan topkwaliteit, investeren in uitmuntend en inspirerend onderwijs en versterking via externe samenwerking.

De Faculteit der Geesteswetenschappen, met ruim 8.000 studenten, biedt breed onderwijs en onderzoek aan. Het bestuur is in handen van een Faculteitsbestuur en het onderwijs is georganiseerd in 17 opleidingsclusters, waarbij de verantwoordelijkheden zijn verdeeld tussen bestuur, coördinatoren en docententeams.

Opleidingen

De bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur aan de Universiteit van Amsterdam beoogt studenten op te leiden tot experts op het terrein van de Nederlandse taal en Nederlandstalige literatuur, binnen een meertalig Nederland en daarbuiten. Afgestudeerden kunnen daarmee als onderzoekers en professionals hun expertise inzetten om een bijdrage te leveren aan actuele maatschappelijke vraagstukken in de stad en de wereld. De opleiding richt zich daarom op goede en gevarieerde schrijfvaardigheid, academisch onderzoek en toepassing op verschillende doelgroepen, binnen de wetenschap en de bredere maatschappij. De opleiding biedt een basis voor vervolgstudies op masterniveau, waaronder een aansluitende (research)master, of voor een directe start op de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld in het onderwijs, de uitgeverij of de journalistiek.

De masteropleiding Neerlandistiek sluit hierop aan en is erop gericht studenten op een gevorderd wetenschappelijk niveau op te leiden binnen de neerlandistiek en hen voor te bereiden op een professionele loopbaan, waarin zij verworven kennis en vaardigheden effectief kunnen toepassen in maatschappelijke en culturele contexten. De masteropleiding vertaalt op onderzoek gebaseerde inzichten uit de neerlandistiek naar drie maatschappelijke domeinen: educatie, cultuur en taal(beleid). In het algemene profiel van de opleiding staat de relatie tussen academische kennis en de samenleving centraal. De administratieve gegevens van de opleidingen en de instelling zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit rapport.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie

In 2020 vond de vorige accreditatie van de bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur en de masteropleiding Neerlandistiek aan de Universiteit van Amsterdam plaats. Destijds werden de opleidingen positief beoordeeld. Sindsdien is de bacheloropleiding ingrijpend vernieuwd door de afdeling Neerlandistiek en het programmateam van de opleiding. Het nieuwe programma, onder de RIO-

naam Nederlandse taal en cultuur, is gefaseerd ingevoerd vanaf academisch jaar 2020 – 2021 en vervangt de formele afstudeerrichtingen Taal en communicatie en Nederlandse taal en cultuur. Hierdoor is het voor studenten niet meer mogelijk om zich te specialiseren in een deeldiscipline tot op het niveau van een afstudeerrichting. In plaats daarvan is het uitgangspunt dat het onderwijs van de vier neerlandistische deeldisciplines geïntegreerd aan studenten wordt aangeboden. De masteropleiding heeft sinds de vorige visitatie twee nieuwe kernvakken ontwikkeld en geïmplementeerd (Wetenschapscommunicatie Neerlandistiek en Onderzoek Neerlandistiek in de Praktijk) om cohortvorming te versterken.

Het beoordelingsrapport uit 2020 bevatte enkele aanbevelingen van het toenmalige panel, gericht op onder andere aanscherping van de beoogde leerresultaten, academische diepgang, studiebegeleiding, het monitoren van loopbanen van alumni en navolgbaarheid van scriptiebeoordelingsformulieren in de bacheloropleiding. Het huidige panel heeft onderzocht hoe de opleiding deze aanbevelingen heeft opgepakt en dit tijdens het locatiebezoek besproken. Het panel constateert dat de opleiding deze aanbevelingen grotendeels heeft opgevolgd en daarmee een positieve ontwikkeling heeft ingezet. Dit wordt verder toegelicht bij de betreffende standaarden.

3. MASTERLANGUAGE

De masteropleidingen binnen de cluster Moderne Taal- en Letterkunde 1 (MTL-1) maken gebruik van het aanvullende cursusaanbod van Masterlanguage. Dit landelijke samenwerkingsverband biedt masterstudenten in taal- en letterkunde toegang tot vakken die de expertise van meerdere universiteiten bundelen. Het programma omvat verdiepende, thematische of taalspecifieke cursussen met een interdisciplinair karakter, waarin taalkunde, literatuurwetenschap, cultuurstudies, communicatie en didactiek samenkomen.

Masterlanguage is een samenwerking van zes universiteiten (Universiteit Utrecht, Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Leiden, Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit Amsterdam). Deze interuniversitaire structuur verrijkt de variatie en kwaliteit van het curriculum en stelt studenten in staat hun perspectief te verbreden buiten de eigen instelling.

Voor studenten van de master Neerlandistiek biedt Masterlanguage een extra mogelijkheid om geselecteerde vakken te volgen. Masterlanguage is tijdens het locatiebezoek kort besproken, en het panel beschouwt dit initiatief als een waardevolle aanvulling voor studenten die hun studieprogramma willen verbreden.

4. OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen en overwegingen

Bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur

De huidige doelstelling en het huidige profiel van de bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur aan de UvA zijn het resultaat van een herzieningsproces dat heeft plaatsgevonden tussen 2018 en 2023. Hieraan ligt een bezuinigingsopdracht van het College of Humanities ten grondslag, met als doel de kosten van beide afstudeerrichtingen af te stemmen op het al jaren dalende studierendement en het terug te brengen tot één programma. De belangrijkste wijziging is dan ook het interdisciplinaire uitgangspunt, waarbij de vier deeldisciplines van de neerlandistiek (historische letterkunde, moderne letterkunde, taalkunde en taalbeheersing) geïntegreerd worden aangeboden en het voor studenten niet meer mogelijk is zich te specialiseren in een deeldiscipline tot het niveau van een afstudeerrichting (voorheen: *Taal en communicatie* en *Nederlandse taal en cultuur*). Studenten zien veel meerwaarde in de integratie van deeldisciplines door de breedte van de opleiding en de mogelijkheden die hen dit biedt om zich later in de opleiding te specialiseren en/of verschillende deeldisciplines te combineren. Het panel beaamt dit en concludeert dat de vernieuwingen van de doelstellingen en het profiel hebben geleid tot een goede coherentie binnen de neerlandistische domeinen. Daarnaast staan actuele maatschappelijke vraagstukken centraal in de bacheloropleiding. Studenten leren hierin welke rol zij met academisch onderlegde schrijfproducten kunnen spelen, ook in professionele contexten. Studenten zijn hier positief over en het panel onderschrijft dit. Het panel waardeert tevens de omgevingsgerichte visie van de bacheloropleiding, waarbij omgevingsgericht onderwijs in de stad, wereld en het werkveld centraal staat en actief gebruik wordt gemaakt van Amsterdam en werkvelden als literaire uitgeverijen, groepen tweedetaalleerders en journalistieke cultuurredacties. Wel ziet het panel kansen om de bredere wereldoriëntatie van de opleiding nader te belichten als multiculturele context, naast de focus op Amsterdam. Het panel concludeert dat de bacheloropleiding aan de UvA een duidelijk en onderscheidend profiel heeft ten opzichte van soortgelijke opleidingen in Nederland, dat tevens in lijn ligt met onderwijsambities van de faculteit (Strategisch plan 2021 – 2026).

Masteropleiding Neerlandistiek

Het panel constateert dat ook de visie van de masteropleiding goed ingebed is in ambities van de faculteit. De masteropleiding Neerlandistiek aan de UvA profileert zich in het bijzonder door op onderzoek gebaseerde inzichten uit de neerlandistiek te vertalen naar drie maatschappelijke domeinen die tevens als uitstroomprofielen voor de opleiding worden gedefinieerd: het domein educatie, het

domein cultuur en het domein taal(beleid). Studenten stellen een individueel traject samen op basis van neerlandistische vakken en werken daarmee toe naar één van de drie uitstroomprofielen. Deze profielen moeten telkens de vier deelgebieden van de neerlandistiek bedienen (historische letterkunde, moderne letterkunde, taalkunde en taalbeheersing).

Minstens de helft van hun opleiding vullen studenten in binnen één van de vier deelgebieden van de neerlandistiek. In het overige deel kunnen zij zich hierin verder specialiseren, een combinatie van deelgebieden kiezen of hun kennis verbreden met vakken uit andere vakgebieden. Het panel ziet duidelijke meerwaarde in keuzemogelijkheden die studenten hebben om hun eigen profiel vast te stellen en ook studenten onderschrijven dit, maar het panel vraagt zich wel af of de masteropleiding daarmee nog voldoende coherent is. Het opleidingsmanagement licht toe dat de opleiding beoogt door kernvakken, thematische opdrachten en gezamenlijke leerdoelen de interne coherentie te versterken. Zo vertrekt de masteropleiding uit overkoepelende thema's, zoals internationale relaties en het koloniale verleden van Nederland, met een interdisciplinaire aanpak die volgens docenten het traditionele vakkenkader van de neerlandistiek overstijgt. Hoewel het panel deze uitleg begrijpt, oordeelt het panel dat twee kernvakken relatief weinig is om coherentie te borgen en de opleiding daarnaast veel (keuze)vakken van andere masteropleidingen aan studenten aanbiedt (zie standaard 2). Het panel concludeert daarmee dat focus en samenhang van de drie uitstroomprofielen duidelijker zou kunnen worden uitgewerkt. Het blijkt voor studenten lastig om een eenduidig profiel te ontwikkelen. Het panel vraagt zich daarnaast af in hoeverre voor het werkveld duidelijk is naar welk profiel afgestudeerden zij op zoek zijn en of elke afgestudeerde daadwerkelijk even vlot inzetbaar is op de arbeidsmarkt. Het beveelt de masteropleiding daarom aan om de samenhang en profilering van de drie uitstroomprofielen meer met elkaar in lijn te brengen en de focus aan te scherpen.

Beoogde leerresultaten

De doelstellingen en profielen van de opleidingen zijn vertaald naar de beoogde leerresultaten (zie bijlage 2). Deze leerresultaten zijn gebaseerd op de Dublindescriptoren. Voor de bacheloropleiding bestaan deze deels uit algemene leerresultaten die vastgesteld zijn door het College of Humanities en daarnaast zijn er opleidings specifieke leerresultaten door het programmateam (zie *Afstemming werkveld en aansluiting bij (internationale) eisen*) vastgesteld op moment van herziening. Het vorige visitatiepanel oordeelde dat de leerresultaten met betrekking tot transferable skills konden worden aangescherpt met nadruk op de Nederlandse taal. Dit is aangescherpt bij de programmaherziening, waarbij de bacheloropleiding ervoor heeft gekozen om de Nederlandse taal als één van de aspecten te zien van schrijfvaardigheid die afgestemd is op diverse doelpublieken. De nadruk ligt op dynamiek van het Nederlands en het Nederlandse karakter van teksten. Het panel is positief over de gekozen benadering van schrijfvaardigheid. Hoewel het panel opmerkt dat de bacheloropleiding beschikt over relatief veel beoogde leerresultaten, oordeelt het dat het vernieuwde, actuele profiel hierin adequaat terugkomt en deze gezien de aansluiting bij Dublindescriptoren goed op bachelorniveau geformuleerd zijn.

Voor de masteropleiding concludeert het panel dat de beoogde leerresultaten tevens adequaat het beoogde masterniveau reflecteren. Wel constateert het panel dat de beoogde leerresultaten in verband met de drie uitstroomprofielen algemeen geformuleerd zijn en hiermee afbreuk doen aan de individualiteit van de opleiding. Het panel adviseert daarom om in combinatie met versterking van profilering van de drie uitstroomprofielen de beoogde leerresultaten aan te scherpen.

Afstemming vakgebied en beroepenveld

Voor de bacheloropleiding worden het profiel en de beoogde leerresultaten sinds de programmaherziening actueel gehouden door het programmateam. Leden van het programmateam zijn via capaciteitsgroepen van de afdeling Neerlandistiek nauw betrokken bij actuele discussies binnen het vakgebied. Enkelens zijn voor een deel van hun tijd namelijk ook actief in de werkvelden van de neerlandistiek. Het panel is te spreken over het contact dat er plaatsvindt met het programmateam. Het programmateam heeft de financiële ondersteuning van de neerlandistiek gelden, toegekend door het ministerie van OCW via de KNAW in 2021, ingezet om lopende ontwikkelingen sneller en effectiever in te voeren en verduurzamen. Op dit moment onderhoudt de bacheloropleiding daarnaast internationale uitwisseling en samenwerking met de Universiteit van Wrocław (Polen), de Loránd Eötvös-universiteit in Boedapest (Hongarije) en de Anton de Kom Universiteit in Paramaribo (Suriname). Het panel is hier positief over en constateert dat de bacheloropleiding hiermee adequaat aansluit op internationale ontwikkelingen in het vakgebied.

De masteropleiding heeft een intensieve samenwerking gerealiseerd met onderzoeksinstituten zoals het Meertens Instituut en culturele instellingen zoals het Amsterdams Museum. Het panel is tevreden met deze samenwerkingen, aangezien dit studenten onder andere mogelijkheden biedt om (onderzoeks)stages uit te voeren en experts te betrekken bij het onderzoek van hun scripties (zie standaard 2).

Beide opleidingen kennen een gezamenlijke werkveldadviesraad die verbonden is aan een cluster van opleidingen. Hoewel hetgeen dat de Neerlandistiek opleidingen uniek maakt, namelijk de focus op Amsterdam, geen selectie criterium is, zitten er meerdere alumni in de werkveldadviesraad die werkzaam zijn bij de gemeente Amsterdam. Het panel ziet veel meerwaarde in de werkveldadviesraad, die onder andere betrokken wordt bij het inventariseren van welk soort afgestudeerden gewenst is en de aansluiting bij actuele eisen van het vakgebied en beroepenveld die hierdoor geborgd wordt. Daarnaast is er sprake van een facultaire Raad van Advies met een afgevaardigde voor elk cluster. Deze raad bespreekt bredere strategisch-maatschappelijke onderwerpen, zoals recente publieke en sociale ontwikkelingen.

Conclusie

Het panel waardeert de breedte van de neerlandistische domeinen waar de bachelor- en masteropleiding zich beide op richten en de wijze waarop de profielen in lijn liggen met onderwijsambities van de faculteit, zoals omgevingsgericht onderwijs. Wel adviseert het de bacheloropleiding om in het omgevingsgerichte onderwijs gebruik te maken van een bredere wereldoriëntatie als multiculturele context dan alleen die van de stad Amsterdam. Het panel is erg te spreken over de herziening van de bacheloropleiding die tot een coherent profiel heeft geleid. Hoewel het panel voor de masteropleiding de keuzemogelijkheden waardeert voor studenten, concludeert het panel dat de drie uitstroomprofielen duidelijke focus en samenhang missen. Het beveelt de masteropleiding daarom aan om de samenhang en profilering van de drie uitstroomprofielen meer met elkaar in lijn te brengen en de focus aan te scherpen.

Het panel is positief over de aansluiting van beide opleidingen op het vakgebied en beroepenveld. Het panel is in het bijzonder positief over het contact dat onderhouden wordt met het programmateam van de bachelor- en masteropleiding en de werkveldadviesraad, waar ook alumni onderdeel van uitmaken.

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten van beide opleidingen over het algemeen duidelijk geformuleerd zijn en goed passen bij het niveau en de oriëntatie van respectievelijk de bachelor- en masteropleiding. Wel concludeert het panel dat de beoogde leerresultaten van de masteropleiding in verband met de drie uitstroomprofielen algemeen geformuleerd zijn en het adviseert daarom om in combinatie met versterking van profilering de beoogde leerresultaten verder aan te scherpen.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat beide opleidingen **voldoen aan standaard 1, beoogde leerresultaten**.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen en overwegingen

Curriculum bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur

De drie jaren van de bacheloropleiding kennen elk een eigen doelstelling. In het eerste jaar maken studenten kennis met de academische studie van de Nederlandse taal en met enkele grote maatschappelijke vraagstukken die de neerlandistiek bestudeert. Het eerste semester biedt brede, discipline-overstijgende vakken en het tweede semester biedt vakken voor elk van de deeldisciplines. Het tweede jaar maakt studenten bekend met principes van wetenschappelijke kennisopbouw, lopende theoretische debatten in de neerlandistiek, methodologische training, het uitvoeren en schriftelijk presenteren van onderzoeksresultaten en het inzetten van een academisch-onderzoekende houding in een professionele context. Daarnaast is er keuzeruimte, waarin studenten onder andere keuzevakken kunnen volgen, een minor binnen of buiten de Geesteswetenschappen van de UvA, een stage of buitenlandverblijf. Het eerste semester van het derde jaar biedt studenten vervolgens nog meer keuzen- en profileringsruimte. In het laatste semester van het derde jaar specialiseren studenten zich tot slot met vakkenparen in een van de deeldisciplines van de neerlandistiek en volgen zij het Bachelorproject (18 EC), bestaande uit een afstudeeronderzoek (12 EC) en schrijfatelier (6EC). Over het hele bachelorprogramma heen komen zes verschillende ambities tot uiting, namelijk:

1. Het bieden van innovatief schrijfonderwijs (academisch, professioneel en creatief);
2. Het verzorgen van omgevingsgericht onderwijs (stad, wereld en werkveld);
3. Het stimuleren van cohortvorming;
4. Het versterken van het academisch gehalte;
5. Het bevorderen van methodologische en interdisciplinaire innovatie;
6. Het realiseren van discipline-overstijgende profilering in de keuzeruimte.

Het panel ziet een duidelijke opbouw van het bachelorprogramma met een heldere verdeling van doelstellingen over de drie jaren. Het is positief over het feit dat bachelorstudenten gezamenlijk het programma afsluiten. Het panel oordeelt dat er een duidelijke, methodologische opbouw is in het programma. In het eerste jaar maken studenten namelijk kennis met vier verschillende deeldisciplines, waarna studenten in het tweede jaar kwalitatieve en kwantitatieve methoden geïntegreerd aangeboden krijgen en zij in het derde jaar methodologische kennis kunnen toepassen in het Bachelorproject. Studenten zien het Bachelorproject als een goede invulling van de afstudeerfase en het panel beaamt dit.

Zowel studenten als docenten zijn erg te spreken over het vernieuwde bachelorprogramma. Docenten benadrukken dat er bewust is stilgestaan bij de samenhang binnen het programma en het herontwerp heeft geleid tot betere samenwerking en onderlinge afstemming onder docenten. Docenten voelen zich meer dan voorheen onderdeel van de opleiding als geheel en ervaren hoe hun vakken bijdragen aan doorlopende leerlijnen. Thema's zoals culturele diversiteit en Nederlandse geschiedenis worden vanuit bredere maatschappelijke ontwikkelingen benaderd, waarbij verschillende invalshoeken elkaar aanvullen. Studenten ontdekken in de opleiding stap voor stap hoe de verschillende deeldisciplines van de neerlandistiek zich tot elkaar verhouden. Het panel is hierover te spreken, maar merkt door de herprogrammering wel een spanningsveld op tussen vakinhoud, deeldisciplines en interdisciplinariteit, met name in de mate waarin concepten en methoden disciplinair of interdisciplinair worden ingevuld. Zo spreekt de zelfevaluatie van de bacheloropleiding over disciplinaire invulling van concepten en methoden als zwak punt en de wens om deze meer met elkaar te verbinden, wat het panel cruciaal lijkt voor een academische opleiding. Het management licht toe dat er nieuw onderzoek voor nodig is en het docententeam nu druk is om dit te ontwikkelen om interdisciplinaire didactiek in te zetten, maar dat dit tijd kost. Het panel heeft hier begrip voor.

Het panel ziet veel meerwaarde in de ontwikkeling van innovatief schrijf- en leesonderwijs. Schrijfvaardigheid maakt integraal deel uit van vrijwel alle vakken, zowel in academische, populariserende als creatieve vormen, waarbij auteurs bijvoorbeeld feedback geven op het schrijfwerk van studenten. Het panel is hier positief over, maar vraagt zich af of de nadruk met name ligt op schrijfonderwijs en minder op leesonderwijs. Leesvaardigheid krijgt volgens de bacheloropleiding aandacht middels onder andere de cursus Literatuur en kennis en regelmatig wordt er stilgestaan bij het lezen van theoretische en literaire teksten, bijvoorbeeld met strategieën voor tekstontsluiting. Studenten ontvangen ook leeswijzers voor academische artikelen die hen gericht wijzen op structuur en inhoudelijke vragen stellen. Toetsmomenten worden tot slot ingezet om zicht te krijgen op de mate waarin studenten actief met teksten aan de slag zijn gegaan. Wel erkennen docenten dat lezen een uitdaging blijft, gezien de beperkte tijd van zes onderwijsweken per vak en omdat de leesvaardigheid onder studenten achteruit lijkt te gaan. Het panel heeft begrip voor deze uitdaging en waardeert de aandacht voor leesonderwijs in het bachelorprogramma.

Tot slot vraagt het panel zich af of er nog voldoende taalkunde in het programma zit, wat studenten in het studentenhoofdstuk ook bestempelen als onderbelicht. Docenten lichten toe dat taalkunde behandeld wordt in onder andere vakken als Nederland als wetenschap, Stemmen van de stad en Kruispunten van de neerlandistiek. Wel beaamt het docententeam dat er minder taalkunde wordt aangeboden in het vernieuwde bachelorprogramma, maar dat er daarvoor nieuwe vakken in de plaats zijn gekomen. Zo illustreert Stemmen van de stad volgens het docententeam goed de cohesie binnen het team, omdat dit gezamenlijk is opgezet. Studenten wordt wel minder dan voorheen een herkenbare historische leerlijn aangeboden. Docenten zien het als uitdaging om uit te zoomen. Zij proberen

studenten in hun vakken mee te nemen in een tijdslijn en zo het bredere beeld te schetsen. Dit stemt het panel positief.

Curriculum masteropleiding Neerlandistiek

In het masterprogramma zijn de deeldisciplines taalkunde, letterkunde en taalbeheersing alle drie vertegenwoordigd. Daarbinnen zijn duidelijke keuzes gemaakt in het onderwijsaanbod dat aansluit bij onderzoeksthema's die in de deeldisciplines centraal staan. Binnen letterkunde ligt de nadruk op de sociale positie van literatuur in institutionele en internationale contexten. In taalkunde staat de nadruk op de bandbreedte van variatie en verandering als gevolgen van processen van eerste en tweedetaalverwerving centraal. Taalbeheersing richt zich op de effectiviteit van retorische middelen en argumentatieve strategieën in institutionele contexten. Studenten volgen een studieprogramma dat bestaat uit een gemeenschappelijk deel, een profielgebonden keuzeruimte en een vrije keuzeruimte. In overleg met de mastercoördinator stellen studenten uit het vakkenaanbod hun eigen programma en profiel samen. Het gemeenschappelijke deel kent twee kernvakken waarin het algemene profiel van de opleiding centraal staat, namelijk de relatie tussen academische kennis en de samenleving. Dit betreft de twee kernvakken Wetenschapscommunicatie Neerlandistiek en Onderzoek Neerlandistiek in de praktijk, die op advies van de vorige visitatiecommissie ontwikkeld en geïmplementeerd zijn. Het panel meent dat dit de coherentie van de opleiding ten goede komt en de twee kernvakken worden tevens positief beoordeeld door studenten. In de profielgebonden keuzeruimte, die betrekking heeft op de drie eerder beschreven uitstroomprofielen (educatie, cultuur en taalbeleid), kiezen studenten minimaal drie vakken die aansluiten bij hun profiel. Studenten met een profiel cultuurbeleid kiezen modules letterkunde of een combinatie van modules letterkunde en taalbeheersing, studenten met een profiel taalbeleid modules taalkunde of een combinatie van modules taalkunde en taalbeheersing. Hiernaast is er voor studenten 12 EC vrije keuzeruimte, welke ook ingevuld kan worden met Masterlanguage vakken.

Het panel merkt op dat het vak Communicatie en argumentatie in de profielgebonden keuzeruimte een introducerend karakter kent met veel herhaling voor afgestudeerden van de bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur aan de UvA. De opleidingscommissie heeft dit geconstateerd en in reactie daarop heeft de opleiding reeds actie ondernomen door het vak los te koppelen van de Engelstalige variant van het vak. Hiermee is beoogd het vak (nieuw: Communications in Organisations) aantrekkelijker en relevanter te maken voor studenten die hun bacheloropleiding aan de UvA hebben afgerond en meer inhoudelijke verdieping te bieden. Het panel is tevreden met de aanpassing van het vak die de opleiding heeft doorgevoerd.

Het panel constateert daarnaast dat een deel van de vakken door de eigen masteropleiding wordt aangeboden, maar een ander deel via samenwerking met andere universiteiten. Zo werkt volgens het opleidingsmanagement Masterlanguage goed omdat betrokken universiteiten eenmaal per drie jaar afstemmen zodat vakken bij alle vertegenwoordigde universiteiten blijven passen. Studenten zijn hier

over het algemeen tevreden over en het management benadrukt keuzes voor studenten te willen faciliteren die nauw verweven zijn met het eigen vakgebied. Hoewel het panel positief is over het Masterlanguage-programma, merkt het tegelijk op dat het, gezien de beperkte studentenaantallen, niet altijd een logische keuze is om studenten voor een deel van hun programma naar andere universiteiten te laten uitwijken. Daarnaast merkt het panel op dat de faculteit een instroomeis van 20 studenten per opleiding hanteert. Het faculteitsmanagement licht onder andere toe dat de masteropleiding ook vakken met andere opleidingen deelt en daarmee soms wel aan de beoogde studenten te komen. Het panel adviseert de masteropleiding om toch te overwegen of eigen studenten niet binnen het Neerlandistiek masterprogramma behouden kunnen worden met eigen (keuze)vakken om zo studenten ook een duidelijk profiel te laten creëren (zie standaard 1).

Het masterprogramma wordt afgesloten met een masterscriptie van 18 EC, aansluitend bij het gekozen profiel. De voorbereiding op de scriptie, het scriptietraject, begint in het eerste semester (zie *Studiebegeleiding en informatievoorziening*) en studenten starten met het schrijven van hun scriptie in het tweede semester. Het panel oordeelt dat studenten door aansluiting bij onderzoek van docenten en de gestructureerde opbouw van onderzoeksvaardigheden goed voorbereid aan hun scriptie kunnen beginnen en voldoende academische diepgang kunnen realiseren.

Didactiek en werkvormen

De bacheloropleiding is kleinschalig en streeft daarom naar interactieve werkgroepen in kernvakken, waarin een eigen bijdrage van studenten gewenst is en ook verwacht wordt door docenten. Deze bijdrage bestaat onder andere uit voorbereidende opdrachten en toepassing van de stof op de eigen leefomgeving. Dit stemt het panel positief. Ook de master bestaat uit kleinschalig onderwijs, waarbij zoveel mogelijk gewerkt wordt in groepen met een maximale grootte van vijftientig studenten. Studenten van beide opleidingen waarderen de kleinschaligheid en het panel beaamt dit. De masteropleiding hanteert een variatie aan werkvormen, zoals discussiegroepen, presentaties, thuisopdrachten en een (eind)werkstuk. Ter voorbereiding op de beroepspraktijk staan ook maatschappelijk gerichte opdrachten centraal die masterstudenten toegankelijk dienen te maken voor niet-specialisten. Dit betreft bijvoorbeeld het (her)schrijven van museale teksten, het ontwikkelen van onderwijsmateriaal en het opstellen van communicatieadvies. Bij beide opleidingen is er sprake van zowel individueel werk als werk in groepsverband. Het panel is positief over de variatie in werkvormen.

Wel is het panel nieuwsgierig naar hoe docenten invulling geven aan de ambities van de faculteit door omgevingsgerichtheid, meertaligheid en internationaliteit in de programma's te verankeren. Meerdere docenten hebben de *VU Mixed classroom educational model workshop* gevolgd en passen de principes in de lessen toe. Dit doen zij door studenten aan het begin van hun vak afspraken te laten maken en hen hier aan het eind op te laten reflecteren, gebruik te maken van een anoniem Google-document waarin studenten voorkeuren (zoals voor kleine groepen of plenair) kunnen delen en het actief onder de

aandacht brengen van groepsdynamiek en diverse perspectieven onder studenten als kracht benutten. Sommige docenten ervaren dat de tijd voor metacognitieve reflecties ten koste van inhoudelijke verdieping gaat en zien tevens als knelpunt dat de principes moeilijker uitvoerbaar zijn bij grotere studentengroepen. Het panel erkent deze uitdagingen, maar is positief over de wijze waarop docenten hier zo goed mogelijk uiting aan geven.

Toelatingseisen en instroom

De bacheloropleiding stelt als toelatingseis een vwo-diploma of een propedeuse-examen uit het hbo. De masteropleiding kent als toelatingseis een wetenschappelijk bachelordiploma van een Nederlandse universiteit of een buitenlands equivalent daarvan in één van de volgende disciplines: Nederlandse taal en cultuur, Taal en communicatie, Communicatie- en informatiewetenschappen en Taalwetenschap. Voor de laatste drie opleidingen geldt dat minimaal 18 EC aan vakken op het gebied van Nederlandse letterkunde en taalbeheersing behaald dienen te zijn. Voor studenten die niet direct toelaatbaar zijn, geldt dat zij eerst een pre-mastertraject bij de UvA dienen te volgen. De inhoud hiervan wordt gedeeld met de pre-master voor de master Nederlands (Educatie en communicatie). Het panel constateert dat deze toelatingseisen goed aansluiten bij de beoogde leerresultaten en het eindniveau van de opleidingen, doordat zij waarborgen dat studenten over de vereiste academische en vakinhoudelijke voorkennis beschikken om dit niveau te kunnen bereiken. De samenhang tussen instroomeisen en eindniveau is daarmee overtuigend aangetoond en passend bij de eisen die aan een bachelor- of masteropleiding op dit niveau worden gesteld.

Wel constateert het panel dat er in het studentenhoofdstuk van de masteropleiding werd gesproken over een student met een afgeronde bachelor Geschiedenis die toegelaten werd en over onvoldoende voorkennis beschikte. Het opleidingsmanagement licht toe dat er een derde route is, waarbij met maatwerk bekeken wordt of een student toelaatbaar is. De opleiding wil daar in het vervolg voorzichtiger mee omgaan omdat goede basiskennis noodzakelijk is voor het succesvol afronden van de masteropleiding. Volgens het management betrof dit een unieke situatie, waarin de student wel extra begeleiding heeft gekregen. Het panel is positief over deze toelichting en het voornemen van de opleiding om strikter om te gaan met de toelatingseisen. Het panel merkt daarbij op dat de herziening van de bachelor tot gevolg heeft dat deze niet langer een passende vooropleiding vormt voor de duale master Communication and Information Studies, wat door de opleiding als een onbedoeld neveneffect wordt erkend.

De bacheloropleiding trekt naast vwo-doorstromers ook een groot aantal studenten aan uit andere universitaire en hbo-opleidingen. Het panel is tevreden met de stabiele instroom van ongeveer 35 studenten per jaar sinds het academisch jaar 2020 – 2021. De masteropleiding kent daarentegen slechts ongeveer acht studenten per jaar. Het panel spreekt hier enige zorgen over uit, mede gezien de instroomeis van 20 studenten per vak die de faculteit hanteert. Daarnaast is 20 studenten als instroomeis

volgens het management niet realistisch, maar komt de opleiding hier door gedeelde vakken met andere opleidingen af en toe wel aan. Tot slot ervaart de opleiding meer ruimte door neerlandistiekgeld die verlengd zijn. Het panel is enigszins gerustgesteld door deze toelichting, maar adviseert de masteropleiding de instroomcijfers nauw te blijven monitoren en hierop te acteren, bijvoorbeeld door studenten in keuzevakken in de eigen opleiding te behouden (zie *Curriculum masteropleiding Neerlandistiek*) en actief te werven.

Studiebegeleiding en informatievoorziening

Beide opleidingen zetten zich in voor een inclusieve leeromgeving. Studenten met een ondersteuningsbehoefte, bijvoorbeeld een functiebeperking, kunnen zich via de website informeren over verschillende voorzieningen. In overleg met de studieadviseur kan dan worden bepaald of andere (standaard)voorzieningen mogelijk zijn. Sinds 2024 heeft Geesteswetenschappen daarnaast een Facultair coördinator studievoorzieningen (FCS) die de studieadviseurs ondersteunt om studenten met een meervoudige en/of complexe ondersteuningsvraag beter te kunnen helpen. Het panel is hier tevreden over. In het studentenhoofdstuk staat echter beschreven dat bachelorstudenten meermaals verkeerde informatievoorziening van de studieadviseur hebben ontvangen. Studenten herkennen dit tijdens de visitatiegesprekken duidelijk niet. Een student met een functiebeperking geeft aan goede ondersteuning te hebben gekregen, wat het panel geruststelt.

Binnen het programmateam van de bacheloropleiding hebben enkele docenten in 2021 de Commissie Diversiteit, Inclusie en Dekolonisering opgericht, waar ook studenten een belangrijk onderdeel van uitmaken. Studenten waarderen de actieve studenteninspraak, onder meer in de opleidingscommissie en deze commissie, en het panel beaamt dit. De commissie heeft als doel de diversiteit, inclusie en dekolonisering te bevorderen en bewustwording te creëren. Studenten geven aan dat docenten ook openstaan voor hun inzichten, wat bijdraagt aan de bereidheid om onderwijs op lange termijn aan te passen. Het panel is hier erg over te spreken.

Het vorige visitatiepanel constateerde dat de studiebegeleiding voor bachelorstudenten vooral geconcentreerd was in het eerste jaar en deze in het tweede en derde jaar minder uitgesproken was. In reactie hierop en ook na constatering van de opleidingscommissie heeft de bacheloropleiding gewerkt aan het zichtbaarder maken van het tutoraat in het tweede en derde jaar met ruimere uren-toekenning voor docenten. Daarnaast zijn er in meerdere vakken, zoals Kruispunten van de neerlandistiek en Werkvelden van de neerlandistiek, reflectieopdrachten opgenomen die studenten moeten helpen om zich bewuster te worden van hun eigen interesse, de keuzemogelijkheden en hun gewenste profiel. Het panel is positief over de intensivering van het tutoraat onder impuls van de facultaire ondersteuning voor studiebegeleiding. Met ingang van het academisch studiejaar 2024 – 2025 krijgt namelijk elk studentencohort vaste tutoren toegewezen gedurende de hele studie. Deze tutoren zijn docenten van de opleiding en het eerste aanspreekpunt voor studenten wanneer zij inhoudelijke vragen hebben over

de studie, het programma of hun profilering. Toch constateert het panel dat ouderejaars geen idee hebben wie hun tutor is, en vraagt het zich af in hoeverre het tutoraat in de laatste twee studiejaar van de bacheloropleiding daadwerkelijk zichtbaarder is geworden. Zowel bachelor- als masterstudenten geven in gesprekken wisselende ervaringen weer. De informatie over het tutoraat is beschikbaar op Canvas, maar veronderstelt een proactieve houding van studenten. Studenten waarderen dat dit knelpunt wordt opgepakt door de opleidingen en het panel onderschrijft dit.

Bachelorstudenten worden door de UvA actief benaderd over het aanbod aan masteropleidingen, online en via de halfjaarlijkse Masterweek. Daarnaast heeft de bacheloropleiding goed contact met de studievereniging Helios, die in nauw overleg met docenten van de opleiding inhoudelijke bijeenkomsten organiseert, een voorlichtingsbijeenkomst over studiekeuzes en een alumniavond. Het panel is hiermee over het algemeen erg positief over de begeleiding en informatievoorziening voor bachelorstudenten. Studenten ervaren echter nog beperkte voorbereiding op de arbeidsmarkt, waar het panel kansen voor de opleiding ziet.

Voor masterstudenten is er een verplicht scriptiebegeleidingstraject ingesteld. Dit traject start in het eerste semester met een gezamenlijke scriptiebijeenkomst, waarin scriptiebegeleiders hun onderzoeksexpertise, inhoudelijke specialisatie en eerder begeleidde scripties presenteren. Daarna verloopt het scriptietraject volgens een vaste weekplanning, waarin studenten twee onderzoeksvragen formuleren, de scriptiecommissie een passende begeleider aanwijst en student en begeleider ruim voor de start van de scriptie de onderzoeksvraag verder aanscherpen. In het tweede semester voeren zij regelmatig tussentijdse gesprekken over conceptdelen van de scriptie. Het panel is erg te spreken over de wijze waarop masterstudenten actief en gestructureerd begeleid worden in hun scriptie.

Studeerbaarheid

Het panel merkt op dat er relatief veel uitstroom en uitval is onder opleidingen binnen het cluster en is benieuwd naar welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen. Het uitvalpercentage van de bacheloropleiding is de afgelopen jaren constant gebleven rond de 35% en daarnaast rondt ongeveer 30% van de studenten de opleiding binnen drie jaar af en 50% binnen vier jaar. Voor de masteropleiding rondt 20 tot 30% de opleiding binnen een jaar af en 66% binnen twee jaar. In reactie hierop hebben de opleidingen reeds diverse acties ondernomen, waaronder intensivering van de studiebegeleiding middels inzet van tutoren (zie *Studiebegeleiding en informatievoorziening*). Volgens het faculteitsmanagement en studenten spelen persoonlijke omstandigheden van studenten vaak een rol, zoals woonafstand of de overstap vanuit het hbo. Hoewel bachelorstudenten de eerste paar vakken van de opleiding als 'een sprong in het diepe' en 'stoomcursus' omschrijven gezien de hoeveelheid nieuwe informatie, weten zij dit te waarderen. Dit stelt het panel enigszins gerust.

Tegelijkertijd geven bachelorstudenten aan werkvormen, opdrachten en toetsing te weinig uitdagend te vinden voor het beoogde academische niveau. Als suggestie geven zij om tijdens colleges dieper in te gaan op de academische stof, in plaats van zelfstandig teksten te lezen en scannen. Het panel onderschrijft deze suggestie en is tevens positief over de stappen die de opleiding in de zelfevaluatie aangeeft te willen ondernemen. Zo wil de opleiding wetenschappelijke kennis en educatieve overwegingen die aan de basis liggen van onderwijsvormen, opdrachten en toetsing meer zichtbaar maken, zodat studenten ook beter zicht krijgen op academische vaardigheden die ze vaak ongemerkt opdoen. Daarnaast blijft de Commissie Diversiteit, Inclusie en Dekolonisering werken aan inhoudelijke aanpassing van vakken.

Voor de masteropleiding is het aantal collegegebonden contacturen gemiddeld acht uur per week met daarnaast scriptiebijeenkomsten en tutoraat. Studenten zouden echter graag meer tijd krijgen voor hun scriptie. Ze waarderen dat hierover reeds gesproken is in de opleidingscommissie, met als voorstel om al in januari feedback te krijgen op het onderzoeksvoorstel zodat ze in februari kunnen starten met schrijven. Met uitzondering van de scriptie ervaren masterstudenten de werklast over de hele opleiding heen als relatief laag met niet altijd voldoende academische diepgang. Hoewel een student dit nuanceert door te wijzen op verschillen tussen uitstroomprofielen, oordeelt het panel dat de opleiding als geheel voldoende academische diepgang dient te bieden en raadt het de opleiding aan mogelijkheden te verkennen om zowel de academische diepgang als werklast voor studenten te intensiveren.

Deeltijdstudenten van de bacheloropleiding volgen telkens één vak per blok, in een volgorde die recht doet aan de doelstellingen van elk studiejaar. Deeltijdstudenten van de masteropleiding volgen maximaal 40 EC per jaar (20 EC per semester) en volgen onderwijs samen met voltijdstudenten. Het programma voor de deeltijdopleiding stellen studenten in overleg met de programmacoördinator of studieadviseur op. Voor beide opleidingen merkt het panel op dat roostering volgens studenten niet goed afgestemd lijkt op de deeltijdvariant. Studenten benoemen in visitatiegesprekken de wens voor vroegtijdige roosters. In de bacheloropleiding is er sprake van een knelpunt bij vakken die op elkaar aansluiten. Deeltijdstudenten hebben namelijk niet altijd de tijd om vakken tegelijkertijd of direct na elkaar te volgen. Het programma is daarmee volgens studenten met name ingericht op de voltijdvariant, maar deeltijdstudenten geven aan wel voldoende persoonlijke begeleiding te ontvangen om eruit te komen. Het deeltijdprogramma van de bachelor zit momenteel echter in een fase van herziening, na herhaalde zorguitingen van de opleidingscommissie hierover. De herziening heeft als doel om de deeltijdvariant meer studeerbaar te maken en dient tegelijkertijd te passen binnen de kaders dat het College for Humanities momenteel ontwikkelt voor deeltijdopleidingen. Het panel is positief over de persoonlijke begeleiding van studenten en de stappen die de bacheloropleiding reeds onderneemt om het deeltijdprogramma meer studeerbaar te maken.

Docententeam

Het verplichte onderwijs binnen de opleidingen wordt verzorgd door capaciteitsgroepen binnen de Neerlandistiek. Alle stafleden zijn betrokken bij zowel het bachelor- als masteronderwijs en stemmen regelmatig en structureel onderling met elkaar af. Docenten hebben een Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO) of gelijkwaardige onderwijsbevoegdheid behaald en het overgrote deel van de docenten is gepromoveerd en actief als academisch onderzoeker. Docenten zijn tevens nauw betrokken bij actuele lopende discussies binnen het vakgebied, bijvoorbeeld via onderzoeksscholen binnen het *Amsterdam Institute for Humanities Research (AIHR)*, externe onderzoeksinstituten zoals het Huygens Instituut van de KNAW, via *teachers-in-residence* of zijn zelf werkzaam binnen een verwant beroep in de neerlandistiek. Het panel is tevreden met de docentkwalificaties en de onderlinge afstemming en ziet een deskundig docententeam. Wel krijgt het panel de indruk dat er weinig docenten voor taalkunde verbonden zijn aan de opleidingen. Docenten lichten toe dat er ongeveer zeven docenten scriptiebegeleider kunnen zijn voor taalkunde en de toewijzing van de scriptieprocedure onafhankelijk van vakken en docenten verloopt. Het panel is hier positief over. Daarnaast oordeelt het panel dat er sprake is van een toegewijd en geëngageerd docententeam, dat met veel enthousiasme spreekt over de opleidingen en het werk. Studenten onderschrijven dit en waarderen de toegankelijkheid en benaderbaarheid van docenten.

Docentprofessionalisering staat centraal bij beide opleidingen. Zo heeft een groeiend aantal docenten een professionaliseringstraject van de UvA gevolgd (onder andere Senior Kwalificatie Onderwijs (SKO), Professionalisering voor universitair docenten, Leergang onderwijskundig leiderschap en Academisch leiderschap). Daarnaast is er het *Teaching & Learning Centre* van Geesteswetenschappen (TLC-FGw) dat bestaat uit een team van onderwijs-, toets- en taalexperts en didactische cursussen en workshops aanbiedt, kennis deelt over uitdagend en aantrekkelijk onderwijs en toetsing en docenten praktische handreikingen biedt in de vorm van formats, voorbeelden en *best practices*. Het panel is erg te spreken over de aandacht die er voor deskundigheidsbevordering is.

Wel ziet het panel een risico in de werkdruk onder docenten. Docenten benoemen namelijk nadrukkelijk dat zij niet tevreden zijn over de nakijkdruk in het tweede semester van de master, veroorzaakt door het 8-8-4 systeem van de UvA. Met name richting de zomer ontstaat er volgens docenten een drukke periode waarin toetsing, nakijkwerk en voorbereiding op het volgende onderwijsblok samenvallen. Dit werd al in 2012 geconstateerd en ook het vorige visitatiepanel erkende de onbevredigende 8-8-4 jaarindeling, maar ook de lastigheid om een UvA-breed systeem anders in te richten. Hoewel er inmiddels een week onderwijsvrij is gemaakt voor toetsverwerking, blijft de werkdruk hoog. De gevolgen van bezuinigingen leiden daarnaast tot verdere toename van werkdruk. Zo zal elke docent komend studiejaar een extra vak moeten geven, zonder dat daarvoor tijd is vrijgemaakt. Het panel concludeert dat de opleidingen de werkdruk onder docenten niet uit het oog moeten verliezen en adviseert dit nauw te monitoren en hierop zoveel mogelijk te acteren.

Conclusie

Het panel concludeert dat de bachelor- en masteropleiding beschikken over een doordacht programma en een goed functionerende onderwijsleeromgeving. De beoogde leerresultaten worden adequaat naar de programma's vertaald, met een heldere opbouw en aandacht voor onder andere lees- en schrijfvaardigheid, maatschappelijk georiënteerde thema's en methodologische vaardigheden. Het panel waardeert dat alle betrokkenen positief spreken over het vernieuwde bachelorprogramma, dat de samenhang en onderlinge afstemming onder docenten duidelijk ten goede is gekomen. Voor de masteropleiding stelt het panel vast dat er veel keuzemogelijkheden buiten de eigen opleiding zijn en het adviseert daarom om te overwegen of studenten binnen het eigen opleidingsprogramma behouden kunnen worden, om zo studenten tevens een duidelijker profiel te laten creëren. Het panel waardeert de wijze waarop de opleidingen invulling geven aan omgevingsgerichtheid, meertaligheid en internationaliteit in de programma's. Voor de masteropleiding stelt het panel relatief lage instroomcijfers vast en adviseert het deze nauw te monitoren en hierop te acteren door bijvoorbeeld eigen keuzevakken verplicht te stellen of actief nieuwe studenten te werven.

Het panel beoordeelt de informatievoorziening en begeleiding van studenten over het algemeen als overzichtelijk en toegankelijk, maar concludeert dat ondanks genomen maatregelen het tutoraat een aandachtspunt blijft. Het panel onderschrijft het voornemen van de opleidingen om informatie niet alleen beschikbaar te maken op Canvas maar dit actief onder de aandacht van studenten te brengen. Ook wordt arbeidsmarktvoorbereiding door bachelorstudenten nog als beperkt ervaren, waardoor het panel adviseert om studenten hier meer informatievoorziening en mogelijkheden in te bieden. Het panel is voor de bacheloropleiding in het bijzonder te spreken over de Commissie Diversiteit, Inclusie en Dekolonisering en ziet een grote bereidheid onder studenten en docenten om bewustwording te creëren en onderwijs op lange termijn aan te passen. Voor de studeerbaarheid bij beide opleidingen ziet het panel een aantal aandachtspunten. Studenten in beide opleidingen hebben behoefte aan meer academische diepgang. Voor de bacheloropleiding onderschrijft het panel de suggestie van studenten om in colleges dieper op academische stof in te gaan. Het adviseert de masteropleiding om zowel academische diepgang als werklast voor studenten te intensiveren. Het panel beoordeelt het docententeam tot slot als academisch en didactisch kundig, inhoudelijk breed inzetbaar en toegewijd en betrokken bij het onderwijs en de studenten. Het panel waardeert de aandacht die er voor deskundigheidsbevordering onder docenten is, maar ziet wel een knelpunt in het 8-8-4 systeem van de UvA met hoge werkdruk als gevolg. Ook in het kader van aankomende bezuinigingen adviseert het panel de werkdruk van docenten niet uit het oog te verliezen, dit nauw te monitoren en hierop zoveel mogelijk te acteren.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat beide opleidingen **voldoen aan standaard 2, onderwijsleeromgeving.**

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen en overwegingen

Uitgangspunten toetsing en kwaliteitsborging

De toetsing binnen beide opleidingen volgt het kader Toetsbeleid van de UvA en kent vier uitgangspunten: 1) afstemming tussen toetsvormen, leerdoelen en eindtermen in het toetsplan; 2) transparantie; 3) minstens twee toetsmomenten en 4) kwaliteitsborging van toetsing. Het panel is positief over het toetsplan, dat erg gedetailleerd en goed doordacht oogt. Het waardeert dat elk vak minstens twee toetsmomenten kent om leerdoelen op verschillende wijzen te toetsen. In de bacheloropleiding hebben kennis- en toepassingstoetsen (tentamens, essays) aan het begin een relatief groot aandeel, met daarop voortbouwend een toenemend aantal opdrachten die het kennisverwerkings- en denkniveau van verschillende fasen van het onderzoeksproces toetsen. Door de bachelor heen staan uiteenlopende schrijfoopdrachten centraal, voor zowel academische als niet-academische doeleinden. Wel merkt het panel op dat er in de bacheloropleiding relatief weinig aandacht is voor peer review en reflectie-opdrachten en dat docenten met regelmaat de nakijktermijn van 15 dagen overschrijden in verband met het 8-8-4 systeem van de UvA (zie standaard 2). De masteropleiding hanteert diverse toetsvormen zoals tussentijdse mondelinge en schriftelijke opdrachten, integratieopdrachten, tentamens en eindopdrachten zoals een onderzoeksvoorstel of beleidsnota. Beide opleidingen maken daarnaast regelmatig gebruik van formatieve toetsing door bijvoorbeeld feedback op wekelijkse opdrachten. Het panel waardeert de aandacht die er in beide opleidingen is voor gevarieerde schrijfvaardigheid en toetsing op diverse onderdelen en onderschrijft de meerwaarde van formatieve feedback op gemaakte opdrachten en toetsen.

Na afronding van elk vak worden diverse documenten door de examinator bewaard, namelijk de studiehandleiding, toetsen, eventuele antwoordmodellen en de beoordeling en/of beoordelingsformulieren. Bovenstaande documenten worden gedurende een termijn van zeven jaar in Canvas of een andere beveiligde omgeving bewaard en uitwerkingen van studenten gedurende twee jaar. Op verzoek van de examencommissie of toetscommissie kunnen deze worden ingezien voor een kwaliteitscontrole. Daarnaast consulteren docenten collega's bij het opstellen van nieuwe toetsen, met name summatieve toetsen, worden er bij de bacheloropleiding ijkessies georganiseerd om verwachtingen vanuit de disciplines op elkaar af te stemmen en hanteert de bacheloropleiding steeds meer rubrics, waarmee beoordelingscriteria inzichtelijk zijn voor studenten. Het panel is erg positief over bovenstaande stappen rondom kwaliteitsborging en oordeelt dat er sprake is van goed en duidelijk beleid rondom kwaliteitsborging van toetsing.

Bachelor- en masterscriptie

Het panel maakt zich enigszins zorgen over de navolgbaarheid en transparantie van scriptiebeoordelingen binnen het cluster. Op basis van beoordeelde bachelor- en masterscripties constateert het panel namelijk aanzienlijke variatie, zowel tussen opleidingen als binnen opleidingen. Deze verschillen doen volgens het panel afbreuk aan de transparantie van de beoordeling en roept vragen op over de betrouwbaarheid van het eindcijfer. Het panel benadrukt dat verschillen tussen opleidingen mogelijk en acceptabel zijn, maar dat binnen elke opleiding de beoordelingscriteria consequent en helder moeten worden toegepast om transparantie en betrouwbaarheid van het eindcijfer te waarborgen. Aangezien dit in de vorige visitatie ook een aandachtspunt was, vroeg het panel zich af welke verbeterstappen de opleidingen hiertoe sindsdien ondernomen hebben. Het opleidingsmanagement licht toe dat de examencommissie een overkoepelend scriptiereglement heeft vastgesteld met een model beoordelingsformulier voor alle bachelor- en alle masteropleidingen, waar minimumeisen aan verbonden zijn. Opleidingen mogen deze formulieren in eigen stijl bewerken, mits de verplichte onderdelen behouden blijven. Hoewel het panel deze stappen richting uniformering waardeert, merkt het panel nog enkele aandachtspunten in deze beoordelingsformulieren op. Zo kan de stem van de tweede lezer duidelijker zichtbaar gemaakt worden, gezien momenteel niet altijd herleidbaar is welk commentaar van welke beoordelaar afkomstig is. Het panel is positief over de gesprekken die momenteel gevoerd worden door de opleidingen over de overweging of zij één formulier met afzonderlijke beoordeling per criterium door twee beoordelaren ofwel twee afzonderlijke beoordelingsformulieren willen gaan hanteren. Daarnaast licht de examencommissie toe voornemens te zijn het scriptiebeoordelingsformulier van elke opleiding jaarlijks actief te controleren en vast te stellen, wat het panel positief stemt. Ten tweede is voor het panel momenteel onduidelijk welke beoordelingscriteria doorslaggevend zijn in de totstandkoming van het eindcijfer en welke tekorten eventueel gecompenseerd mogen worden. De kwaliteit van het onderzoek dient hierin leidend te zijn volgens het panel en expliciet in de beoordelingssystematiek tot uiting te komen. Ten derde vraagt de status van het eindgesprek binnen het cluster om verheldering, gezien studenten en docenten in gesprekken verschillende interpretaties weergeven: als feedbackgesprek, als verdediging of als combinatie daarvan. Sommige opleidingen binnen het cluster kennen een cijfer toe aan dit eindgesprek, en andere opleidingen niet. Het panel benadrukt dat verschillen tussen opleidingen mogelijk zijn, maar dat binnen elke opleiding duidelijk moet zijn wat de bedoeling en status van het eindgesprek is. Tot slot bestaat in sommige opleidingen het eindwerk uit meerdere, complementaire onderdelen, zoals in de bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur met het Bachelorproject. Hoewel het panel deze verbreding als zinvol en passend beschouwt bij het brede competentieprofiel van de opleiding, pleit het voor structurele documentatie en archivering van alle onderdelen van het eindwerk in één eindwerkdossier. Het opleidingsmanagement licht hierop toe dat de UvA werkt aan de ontwikkeling van een nieuw programma voor het borgen van archivering van scripties (de *scriptie workflow*). Dit moet de archivering van meervoudige eindproducten verbeteren, gezien de huidige workflow in Canvas slechts één upload toestaat. Het panel is positief over deze toelichting, maar merkt ook op dat het nog niet kan beoordelen welke effecten deze maatregelen in de praktijk zullen hebben en er aandachtspunten in

navolgbaarheid blijven bestaan. Om ervoor te zorgen dat voor studenten en externen inzichtelijk wordt hoe de gegeven punten en gewogen oordelen resulteren in het (gezamenlijke) eindcijfer op de scriptiebeoordelingsformulieren, beveelt het panel de opleidingen binnen het cluster daarom aan om met behoud van gezamenlijkheid te werken aan uniformering van beoordelingsprocedures, heldere beoordelingscriteria en een zorgvuldige en systematische archivering van alle onderdelen van het eindwerk. Het panel heeft er vertrouwen in dat het management en de examencommissie actief met bovenstaande stappen aan de slag gaan. Het panel adviseert hierbij om individuele opleidingen te overstijgen en gebruik te maken van *best practices* die binnen het cluster van opleidingen reeds aanwezig zijn.

Voor de bacheloropleiding heeft het panel daarnaast een gezamenlijke scriptie van twee studenten ingezien met identiek beoordelingsformulier, maar verschillende eindcijfers. De opleiding licht toe dat studenten conform de studiehandleiding de dataverzameling gezamenlijk uitgevoerd hebben, maar de scriptie individueel geschreven hebben en hiervoor twee aparte cijfers hebben gekregen. Het blijkt hier om een archiveringsprobleem blijkt te gaan, waarbij het panel het beoordelingsformulier van het datamanagementdossier heeft ontvangen. Na constatering hiervan, heeft het panel de juiste beoordelingsformulieren behorend bij de bachelorthesissen ontvangen. Het panel meent dat deze kwestie raakt aan het reeds beschreven bredere punt van de omgang met meervoudige eindproducten en de archivering hiervan.

Generatieve AI

Het gebruik van AI en de gevolgen ervan voor toetsing hebben volgens de zelfevaluatie momenteel de aandacht van het programmteam van de bachelor. De bacheloropleiding beoogt nieuwe toetsmogelijkheden te verkennen en zal hierbij onder andere gebruikmaken van het aanbod van TLC-FGw. Het panel merkt op dat in de zelfevaluatie van de masteropleiding AI-tools met name als bedreiging worden gezien en is nieuwsgierig naar de stand van zaken van beide opleidingen. Hoewel formeel gebruik van ChatGPT in het centrale UvA beleid nog niet is toegestaan vanwege privacyoverwegingen, constateert het panel tijdens gesprekken dat docenten er in de praktijk al wel mee experimenteren. De UvA werkt bovendien aan een afgeschermd en beveiligd AI-model dat vanaf het komende studiejaar in gebruik zal worden genomen, zodat docenten en studenten op een veilige en verantwoorde manier met AI kunnen werken en experimenteren. Zo geven docenten aan deel te hebben genomen aan een pilot in hoe AI geïntegreerd kan worden in het onderwijs, laten zij studenten AI-gegenereerde teksten analyseren en verbeteren en werken zij met deelproducten om te controleren of studenten begrijpen waar hun producten over gaan. Binnen de faculteit worden scholingsdagen georganiseerd over AI-gebruik, mede op initiatief van de examencommissie, die zich vooralsnog vooral richten op toetsing. Het panel constateert echter dat de bredere didactische en vakinhoudelijke implicaties van AI-gebruik hierbij nog onderbelicht blijven. Ook studenten beschrijven AI als waardevolle toevoeging voor de opleidingen en menen dat AI als hulpmiddel omarmd dient te worden. Met name bachelorstudenten ervaren

momenteel openheid over AI-gebruik, maar zowel bachelor- als masterstudenten zouden hier meer voorlichting over willen. Het panel onderschrijft de wens van docenten en studenten en beveelt de faculteit aan om duidelijk en toekomstgericht AI-beleid te ontwikkelen dat definieert hoe AI op verantwoorde wijze kan worden geïntegreerd in onderwijs en beoordeling, studenten voorbereidt op een datarijke wereld en ervoor zorgt dat personeel toegang heeft tot scholing om de nodige kennis en vaardigheden op te bouwen. De opleidingen hadden voorafgaand aan het visitatiebezoek reeds besloten professioneel en kritisch gebruik van AI vanaf studiejaar 2025 – 2026 op te nemen als expliciete eindterm in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) van de Neerlandistiek opleidingen, waar het panel positief over is.

Examencommissie

De faculteit kent sinds 1 september 2022 één facultaire examencommissie, bestaande uit een voorzitter, acht leden en een extern lid. De leden zijn tevens voorzitter van een cluster en de opleidingen vallen onder het cluster Literatuur en Taalwetenschap. In dit examencommissiecluster heeft elke opleiding een afgevaardigde die de afstudeerprogramma's controleert en adviseert over opleidings specifieke kwesties. De examencommissie wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris en een vijfkoppig secretariaat.

De examencommissie wijst examinatoren aan voor het afnemen van tentamens en vaststellen van de uitslag daarvan. De examencommissie ziet toe op kwaliteit van toetsing, signaleert verbeterpunten en meldt deze bij de onderwijs- en opleidingsdirecteur. Hiertoe controleert de examencommissie steekproefsgewijs de toetsing, waaronder in het bijzonder scripties met een jaarlijkse steekproef van tien procent. Om de examencommissie hierin te ondersteunen, is er sinds 1 september 2022 een toetscommissie ingesteld. De toetscommissie bestaat uit toetsdeskundigen van de faculteit en geeft uitvoering aan structurele kwaliteitscontroles. Zowel examencommissie als toetsdeskundigen organiseren scholings- en kennisdelingsbijeenkomsten om bij te dragen aan professionalisering van docenten en opleidingsdirecteuren.

Het panel is positief over de werking van de facultaire examencommissie en toetscommissie, welke het panel ziet als doordacht en effectief. Daarnaast is het te spreken over professionaliseringsbijeenkomsten die georganiseerd worden. Desondanks plaatst het panel enkele kritische kanttekeningen bij de huidige werkwijze van de examencommissie. Vooral vraagt het zich af in hoeverre bestaande kwaliteitsborgingsmaatregelen daadwerkelijk leiden tot zichtbare verbeteringen in de beoordelingspraktijk. Het panel constateert dat de examencommissie vooral controlerend opereert, maar onvoldoende sturend lijkt op inhoudelijke verbeterpunten die uit steekproeven bij scriptiebeoordelingen naar voren komen (zie *Bachelor- en masterscripties*). Het panel beveelt de examencommissie daarom aan om een actievere rol op zich te nemen in het uniformeren en aanscherpen van beoordelingsprocedures binnen het cluster van opleidingen.

Conclusie

Het panel concludeert dat de toetsing binnen de opleidingen zorgvuldig is ingericht en goed aansluit op de beoogde leerresultaten. Het toetsbeleid is duidelijk uitgewerkt in toetsplannen per opleiding, met aandacht voor meerdere toetsmomenten, variatie in toetsvormen en transparantie. Het panel waardeert de onderlinge ijsessies om verwachtingen vanuit de disciplines op elkaar af te stemmen in de bacheloropleiding. Daarnaast wordt de kwaliteit van toetsing onder andere goed geborgd door archivering van documentatie in een beveiligde omgeving en intervisie onder docenten.

Hoewel het panel vaststelt dat er stappen ondernomen zijn in uniformering van de scriptiebeoordelingsprocedure, is het voor het panel niet altijd navolgbaar hoe het gezamenlijke eindcijfer van begeleider en tweede beoordelaar tot stand is gekomen en de exacte punten zijn toegekend. Het panel beveelt de opleidingen aan om met behoud van gezamenlijkheid te werken aan verdere uniformering van beoordelingsprocedures, heldere beoordelingscriteria en een zorgvuldige en systematische archivering van alle onderdelen van het eindwerk. Het panel is van mening dat de kwaliteit van onderzoek daarin leidend dient te zijn en expliciet in de beoordelingssystematiek tot uiting dient te komen. Het panel adviseert hierbij om individuele opleidingen te overstijgen en *best practices* binnen het cluster van opleidingen uit te wisselen.

Wat betreft het gebruik van generatieve AI, waardeert het panel dat de opleidingen hier reeds mee experimenteren in hun onderwijs. Het panel signaleert echter een spanningsveld omdat ChatGPT in het UvA beleid op het moment van het visitatiebezoek nog niet is toegestaan vanwege privacyoverwegingen. Het panel erkent dat docenten en studenten veel meerwaarde in AI-voorlichting zien en beveelt de opleidingen aan om hierin een helder en toekomstgericht beleid te formuleren, met oog voor mogelijkheden voor docenten om zich bij te scholen in het gebruik van AI. Het panel waardeert de expliciete eindterm van professioneel en kritisch AI-gebruik die in studiejaar 2025-2026 onderdeel uit zal maken van de Onderwijs- en Examenregelingen.

De facultaire examencommissie speelt een belangrijke rol in de kwaliteitsborging, onder andere door jaarlijkse steekproeven van vakken en scripties uit te voeren en duidelijke procedures te hanteren. Om de examencommissie hierin te ondersteunen, is er een toetscommissie ingesteld. Het panel concludeert dat de structuur van facultaire examencommissie en toetscommissie goed werkt en doordacht en effectief is. Wel beveelt het panel de examencommissie aan om een actievere rol op zich te nemen in het uniformeren en aanscherpen van scriptiebeoordelingsprocedures binnen het cluster van opleidingen.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat beide opleidingen **voldoen aan standaard 3, toetsing**.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen en overwegingen

Eindwerken

De bachelor Nederlandse taal en cultuur en master Neerlandistiek volgen via het geheel aan toetsinstrumenten of studenten de beoogde leerresultaten realiseren. In beide opleidingen vormt het eindwerk het belangrijkste toetsmoment om het eindniveau vast te stellen omdat hierin (vrijwel) alle beoogde leerresultaten worden getoetst. Voor de bacheloropleiding bestaat het eindwerk uit een afstudeeronderzoek met eventueel een onderzoeksdatamanagementdossier, een portfolio met tussentijdse opdrachten horend bij het onderzoeksproces (zoals een onderzoeksopzet en tentatieve analyse) en een peerreview. Het gemiddelde cijfer sinds invoering van het nieuwe afstudeertraject in academisch jaar 2022 – 2023 is een 7,1 over 60 studenten, waarvan 54 geslaagd zijn. Het percentage cum laude in het nieuwe programma is ongeveer 10 procent. De masteropleiding beschouwt de masterscriptie als eindwerk. Hierin doen studenten verslag van specialistisch onderzoek dat zij onder supervisie van een docent zelfstandig hebben uitgevoerd en tijdens de afstudeerceremonie presenteren zij resultaten hiervan aan een breed, niet-specialistisch publiek. In de afgelopen jaren zijn er per jaar tussen de vijf en tien studenten afgestudeerd, waarbij het gemiddelde scriptiecijfer jaarlijks tussen een 7,3 (2023 – 2024) en 7,7 (2020 – 2022) ligt.

Het panel heeft vijftien bachelorscripties van Nederlandse taal en cultuur en vijftien masterscripties van Neerlandistiek beoordeeld (zie bijlage 5), inclusief de bijbehorende beoordelingsformulieren. Bij de selectie is rekening gehouden met een evenredige verdeling over onderwerpen en de verschillende beoordelaars. Hoewel het eindwerk voor de bacheloropleiding uit meerdere afstudeeronderdelen bestaat, heeft het panel alleen scripties ingezien omdat het schrijfatelier complementair hieraan is en de bachelorscriptie bijna alle beoogde leerresultaten dekt. Daarnaast is hiervoor gekozen om consistentie over beoordelingen van de afgelopen zes jaar te borgen, aangezien het nieuwe afstudeertraject pas in 2022 – 2023 geïmplementeerd is en er daarvoor geen schrijfatelier bestond. Het panel meent hiermee een compleet oordeel te hebben kunnen vormen over gerealiseerde leerresultaten onder studenten, ondanks dat dit complicaties heeft opgeleverd voor de navolgbaarheid in totstandkoming van het eindcijfer (zie standaard 3). Uit de eindwerken blijkt dat studenten de beoogde leerresultaten realiseren en het vereiste bachelor- en masterniveau demonstreren. Het panel oordeelt dat in de bachelorscripties het beoogde opleidingsprofiel duidelijk terugkomt en er sprake is van zowel academische oriëntatie als toegepast onderzoek. Bij de masterscripties, met professionele componenten, mist het panel soms wetenschappelijke verdieping en ziet het een beperkte toepassing van de onderzoekscyclus. Docenten werken hier met enigszins andere beoordelingscriteria dan het scriptiebeoordelingsformulier veronderstelt en leggen enkele nuanceverschillen aan, bijvoorbeeld ontleend aan ontwerpgericht

onderzoek, maar beogen wel de hele onderzoekscyclus te doorlopen. Het panel oordeelt dat de masterscripties desondanks op masterniveau zijn met voldoende academische oriëntatie. Wel merkt het panel op dat relatief veel masterscripties zich richten op cultuur, maar weinig op educatie en taalbeleid. Het panel is positief over het streven van de opleiding naar een betere balans hierin.

Alumni

Bachelorstudenten stromen geregeld door naar vervolgopleidingen, onder andere de eigen masteropleiding Neerlandistiek en duale masters Redacteur/editor en Nederlands als tweede taal en meertaligheid, maar ook naar belendende masteropleidingen zoals Publieksgeschiedenis en Boekwetenschap. Het panel merkt daarbij op dat de herziene bachelor niet langer een passende vooropleiding vormt voor de duale master Communication and Information Studies, wat door de opleiding als een onbedoeld neveneffect wordt erkend. Daarnaast komen afgestudeerde bachelorstudenten terecht in beroepenvelden zoals de culturele sector, mediasector, onderwijs, beleid en communicatie met beroepsdomeinen als het schrijverschap en dichterschap, de journalistiek, literaire en andere uitgeverijen, cultuur- en debatpodia, communicatiebedrijven en de overheid. De masteropleiding ziet uitstroom van afgestudeerden op diverse terreinen, met bijvoorbeeld een baan als taaladviseur, taaltrainer of educatief medewerker binnen de culturele sector. Sommigen vinden hun weg in het boekenvak, als uitgever, corrector, tekstschrijver of recensent en anderen zijn werkzaam in de (online) media als redacteur, onderzoeker, journalist of literair recensent. Bij de overheid zijn neerlandici in dienst als bijvoorbeeld speechschrijver of als debattrainer en in het bedrijfsleven worden neerlandici tot slot aangesteld als communicatiemedewerker. Het panel oordeelt dat bachelorstudenten goed terecht komen in een vervolgstudie met passend opleidingsniveau en/of het beroepenveld met relevante functies. Ook afgestudeerde masterstudenten komen volgens het panel goed terecht in het vakgebied, zowel in het beroepenveld als in onderzoek, waaronder promotietrajecten. Wel ziet het panel dat afgestudeerde masterstudenten vrij breed uitstromen, conform de drie brede uitstroomprofielen. Het panel vraagt zich daarom af of nadere profilering wenselijk is (zie standaard 1). Daarnaast moest de bacheloropleiding van het vorige visitatiepanel beter zicht krijgen op de vervolgopleidingen en carrières van alumni. Hoewel het panel erkent dat de opleidingen hiertoe stappen hebben ondernomen zoals betrokkenheid van alumni bij de programmaherziening, een werkveldadviesraad en actieve betrokkenheid van alumni in diverse vakken, ziet het panel nog kansen om nauwer en systematischer te monitoren waar alle afgestudeerden terecht komen middels bijvoorbeeld een alumnimonitor.

Conclusie

Het panel oordeelt positief over de kwaliteit van eindwerken van beide opleidingen. De eindwerken tonen aan dat studenten de beoogde leerresultaten behalen en voldoen aan het vereiste bachelor- en masterniveau. Het panel stelt voor de masteropleiding vast dat relatief veel scripties zich richten op cultuur, terwijl educatie en taalbeleid minder aan bod komen. Tijdens de gesprekken kwam bovendien naar voren dat het leraarschap voor afgestudeerden geen populaire optie is, ondanks de grote

maatschappelijke behoefte aan leraren. Het panel waardeert het streven van de opleiding om op deze punten een betere balans te creëren. Daarnaast is het panel tevreden over de loopbaanperspectieven van afgestudeerden en diverse werkvelden waarin zij terecht komen, onder andere in de culturele sector, onderwijs, beleid en communicatie. Hoewel het panel erkent dat de opleidingen stappen hebben ondernomen om alumni structureler bij het onderwijs te betrekken, adviseert het de opleidingen om nauwer en systematischer te monitoren waar alle afgestudeerden terecht komen.

Op basis van de gesprekken en bestudering van de onderliggende documentatie concludeert het panel dat beide opleidingen **voldoen aan standaard 4, gerealiseerde leerresultaten.**

Eindoordeel

Het panel heeft de opleidingen beoordeeld aan de hand van vier standaarden. Het panel concludeert dat het **bachelorprogramma Nederlandse taal en cultuur** voldoet aan alle standaarden (beoogde leerresultaten, onderwijsleeromgeving, toetsing en gerealiseerde leerresultaten) en beoordeelt vervolgens de algehele kwaliteit van de opleiding als positief.

Standaard	Oordeel
Beoogde leerresultaten <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet
Onderwijsleeromgeving <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet
Toetsing <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten <i>Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.</i>	Voldoet
Eindoordeel	Positief

Het panel concludeert dat het **masterprogramma Neerlandistiek** voldoet aan alle standaarden (beoogde leerresultaten, onderwijsleeromgeving, toetsing en gerealiseerde leerresultaten) en beoordeelt vervolgens de algehele kwaliteit van de opleiding als positief.

Standaard	Oordeel
Beoogde leerresultaten <i>Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.</i>	Voldoet

Onderwijsleeromgeving <i>Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.</i>	Voldoet
Toetsing <i>Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.</i>	Voldoet
Gerealiseerde leerresultaten <i>Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.</i>	Voldoet
Eindoordeel	Positief

In de voorgaande paragrafen heeft het panel positieve overwegingen over de programma's per standaard besproken en onderbouwd. Het stelde de volgende overwegingen vast:

- **Onderscheidend profiel:** De opleidingen onderscheiden zich duidelijk van andere soortgelijke opleidingen in Nederland met unieke accenten in profielen en leiden studenten breed op met zowel academische als maatschappelijke relevantie.
- **Ondersteunende leeromgeving:** De opleidingen beschikken over kundig academisch personeel, die tevens toegankelijk en benaderbaar zijn voor studenten. De vele overige kanalen waar studenten terecht kunnen, bevorderen persoonlijke aandacht, kritische betrokkenheid en individuele (academische) groei.
- **Diversiteit in toetsvormen:** De opleidingen besteden bewust aandacht aan gevarieerde toetsvormen en hanteren meerdere toetsmomenten om leerdoelen op verschillende wijzen te toetsen. Zowel summatieve als formatieve toetsvormen dragen adequaat bij aan het leerproces van studenten.
- **Goede perspectieven voor afgestudeerden:** De resultaten van alumni tonen aan dat de opleidingen studenten voorzien van kennis en vaardigheden die nodig zijn voor een succesvolle vervolgopleiding en carrière in het beroepenveld.

Naast deze positieve overwegingen is het panel van mening dat er in verschillende aspecten van de opleidingen (nog) ruimte is voor verbetering. In dit rapport doet het panel een aantal suggesties en observaties die niet strikt aanbevelingen zijn.

Voor de bacheloropleiding adviseert het panel:

- om in het omgevingsgerichte onderwijs breder gebruik te maken van wereldoriëntatie dan alleen Amsterdam;
- om studenten meer informatievoorziening of mogelijkheden te bieden in het kader van arbeidsmarktvoorbereiding;

- om tijdens colleges dieper in te gaan op academische stof om academische diepgang te borgen.

Voor de masteropleiding adviseert het panel:

- om de beoogde leerresultaten aan te scherpen voor de drie individuele uitstroomprofielen en deze minder algemeen te formuleren;
- te overwegen of studenten binnen het eigen opleidingsprogramma behouden kunnen worden middels eigen keuzevakken;
- de instroomcijfers nauw te blijven monitoren en hierop te acteren door bijvoorbeeld studenten eigen keuzevakken aan te bieden of actief nieuwe studenten te werven;
- om de academische diepgang te vergroten en de leerervaring voor studenten te intensiveren, bijvoorbeeld door meer contacttijd en intensievere voorbereiding te stimuleren.

Voor beide opleidingen geldt daarnaast het advies:

- om informatie over het tutoraat niet alleen op Canvas beschikbaar te maken, maar actief te verspreiden onder studenten;
- om werkdruk onder docenten nauw te monitoren en hierop zoveel mogelijk actie te ondernemen;
- om voor uniformering van scriptiebeoordelingsprocedures individuele opleidingen te overstijgen en *best practices* binnen het opleidingscluster uit te wisselen;
- om nauwer en systematischer te monitoren waar alle afgestudeerden terecht komen middels bijvoorbeeld een alumnimonitor.

Het panel beveelt een aantal vervolgacties aan om de programma's verder te verbeteren. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan de positieve beoordeling van de kwaliteit van de programma's:

- **Samenhang en profilering:** Zorg ervoor dat de masteropleiding de samenhang en profilering van de drie uitstroomprofielen nauw monitort en waarborgt.
- **Navolgbaarheid van de beoordeling van scripties:** Zie erop toe dat beoordelaars in alle gevallen navolgbare beoordelingen vastleggen, waarbij voor studenten en externen inzichtelijk wordt hoe de gegeven punten en gewogen onderdelen resulteren in het (gezamenlijke) eindcijfer.
- **Archivering:** Zorg voor zorgvuldige en systematische archivering van alle onderdelen van het bachelor eindwerk.
- **AI-beleid:** Ontwikkel een duidelijk en toekomstgericht AI-beleid dat definieert hoe AI op verantwoorde wijze kan worden geïntegreerd in onderwijs en beoordeling, studenten voorbereidt op carrières in een datarijke wereld en ervoor zorgt dat personeel toegang heeft tot training om de nodige kennis en vaardigheden op te bouwen.
- **Proactieve examencommissie:** Neem een actievere rol aan in het uniformeren en aanscherpen van scriptiebeoordelingsprocedures binnen het cluster van opleidingen.

5. BIJLAGEN

Bijlage 1: Administratieve gegevens

Instelling	
Naam in RIO	Universiteit van Amsterdam
Adres	Spui 21 1012 WX Amsterdam
Website	www.uva.nl
BRIN-nummer	21PK

Opleiding	
Eerste naam; zoals vastgelegd in RIO	Nederlandse Taal en Cultuur
Internationale naam	Dutch Language and Culture
Locatie	Amsterdam
Opleidingsnummer in RIO	56804
Oriëntatie en niveau	wo ba
Onderzoeksmaster	Nee
Taal in het onderwijs	Nederlands
(Wettelijke) beroepsvereisten	Nee
Alle opleidingstrajecten/ afstudeerrichtingen/specialisaties	N.v.t.
Joint programme	Nee
Bijzonder kenmerk	Nee
Verleende graad en toevoeging aan de graad	B of Arts
Studielast in EC	180
Variant(en)	Voltijd, deeltijd
Werken met eenheden van leeruitkomsten (voltijd, deeltijd, duaal)	Nee
Visitatiegroepindeling	WO Moderne taal- en letterkunde 1
Inleverdatum visitatierapport	1 November 2025
Overig (bijv. naamswijziging of studieduurverlenging)	Nee

Opleiding	
Eerste naam; zoals vastgelegd in RIO	Neerlandistiek
Internationale naam	Dutch Studies
Locatie	Amsterdam
Opleidingsnummer in RIO	60849
Oriëntatie en niveau	wo ma
Onderzoeksmaster	Nee
Taal in het onderwijs	Nederlands
(Wettelijke) beroepsvereisten	Nee
Alle opleidingstrajecten/ afstudeerrichtingen/specialisaties	N.v.t.
Joint programme	Nee
Bijzonder kenmerk	Nee
Verleende graad en toevoeging aan de graad	M of Arts
Studielast in EC	60
Variant(en)	Voltijd, deeltijd
Werken met eenheden van leeruitkomsten (voltijd, deeltijd, duaal)	Nee
Visitatiegroepindeling	WO Moderne taal- en letterkunde 1
Inleverdatum visitatierapport	1 November 2025
Overig (bijv. naamswijziging of studieduurverlenging)	Nee

Bijlage 2: Beoogde leerresultaten

Bachelor Nederlandse Taal en Cultuur: Eindtermen van de opleiding

Kennis en inzicht

K1. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in het vakgebied van de opleiding waarbij – voor zover dit vakgebied tevens in het voortgezet onderwijs aan de orde is geweest – is voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit is overtroffen; de student beschikt meer in het bijzonder over de kennis en inzichten die hieronder omschreven zijn.

K2. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in de wetenschapsfilosofische achtergronden en de wetenschapsgeschiedenis van de geesteswetenschappen in het algemeen en de eigen discipline in het bijzonder.

K2a. De wetenschapsfilosofische achtergronden van onderzoek en de wetenschapsgeschiedenis in de eigen discipline betreffen: wetenschapsfilosofische achtergronden, opvattingen en concepten en vormen van wetenschapsbeoefening op het terrein van de geesteswetenschappen en in het bijzonder de neerlandistiek.

K2b. De student heeft inzicht in vraagstukken en standpunten over de eenheid en verscheidenheid van de methodologie, aard en structuur van de geesteswetenschappen en in het bijzonder de neerlandistiek.

K2c. Daarnaast heeft de student inzicht in de maatschappelijke positie en relevantie van de verschillende (geestes)wetenschappen en in het bijzonder de neerlandistiek.

K3. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in de grondbeginselen van de belangrijkste vakgebieden van de opleiding en van enkele specialistische onderdelen van deze vakgebieden en/of onderdelen van andere vakgebieden.

K3a. De grondbeginselen en de specialistische onderdelen van het vakgebied betreffen: de grondbeginselen van de deelgebieden historische Nederlandse letterkunde, moderne Nederlandse letterkunde, taalkunde en taalbeheersing, die de student kan benoemen, en een gekozen specialisatie, op het terrein waarvan de student diepgaandere kennis heeft.

K4. De student heeft aantoonbare kennis van en inzicht in belangrijke thema's in de wetenschapsbeoefening en/of het wetenschappelijke debat binnen de vakgebieden/disciplines van de opleiding.

K4a. Deze thema's betreffen actuele thema's en vraagstukken binnen de neerlandistiek, waarmee de student op een wetenschappelijk niveau vertrouwd is en die de student kan analyseren en in een brede maatschappelijke context plaatsen.

K4b. De student kan de voornaamste probleemstellingen en modellen van de deelgebieden historische Nederlandse letterkunde, moderne Nederlandse letterkunde, taalkunde en taalbeheersing benoemen en heeft diepgaandere kennis op het terrein van een gekozen specialisatie.

K4c. De student heeft kennis van het veranderende medialandschap inclusief nieuwe (digitale) media en de talige en culturele implicaties die deze veranderingen hebben.

K5. De student heeft aantoonbare kennis van het begrippenapparaat en de belangrijkste onderzoeksmethoden en -technieken binnen de vakgebieden/disciplines van de opleiding.

K5a.

Het begrippenapparaat en de onderzoeksmethoden en -technieken betreffen de voornaamste centrale concepten, methoden en technieken van de deelgebieden historische Nederlandse letterkunde, moderne Nederlandse letterkunde, taalkunde en taalbeheersing, die de student kan benoemen, en de voornaamste centrale concepten, methoden en technieken op het terrein van een gekozen specialisatie, waarvan de student diepgaande kennis heeft.

Toepassen kennis en inzicht

T1. De student beschikt over aantoonbare vaardigheden die essentieel zijn voor de beoefening van de vakgebieden / disciplines van de opleiding.

Deze vaardigheden betreffen: onderzoeksvaardigheden, nader bepaald als volgt.

T1a. De student kan voor een wetenschappelijke vraagstelling geschikte centrale concepten, modellen, methoden en technieken kiezen, die gangbaar zijn binnen de deelgebieden historische Nederlandse letterkunde, moderne Nederlandse letterkunde, taalkunde en/of taalbeheersing.

T1b. De student kan die centrale concepten, methoden en technieken ook gebruiken in de uitvoering van eigen onderzoek.

T1c. De student beheerst specifieke ICT-vaardigheden wanneer die gebruikt worden op het terrein van een gekozen specialisatie.

T2. De student is in staat de kennis van en het inzicht in de wetenschapsfilosofische achtergronden en wetenschapsgeschiedenis toe te passen in onderzoek.

T2a. De toepassing van kennis en inzicht vindt plaats door: wetenschapsfilosofische en theoretische teksten met betrekking tot de neerlandistiek te analyseren en evalueren, de belangrijkste concepten daaruit te gebruiken in mondelinge en schriftelijke discussies en daarin een beargumenteerde positie

in te nemen.

T2b. De toepassing gebeurt verder door: het kunnen benoemen en toelichten van verbanden en verschillen tussen theoretische benaderingen en het kunnen vergelijken en evalueren van verschillende theoretische benaderingen op het niveau van onderzoeksmethoden en -technieken, en onderzoeksresultaten.

T2c. De toepassing gebeurt tot slot door: het kunnen toepassen van theoretische inzichten in een eigen analyse, via een geschikte methode.

T3. De student is in staat om de eigen kennis en het eigen inzicht op dusdanige wijze toe te passen op vakspecifieke vraagstukken, dat dit een professionele benadering van de aan de opleiding gerelateerde werkvelden/beroepen laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van betogen en het oplossen van problemen binnen het vakgebied van de opleiding.

Deze toepassingen betreffen:

T3a. Wetenschappelijke communicatie, waarin de student inhoudelijke kennis, concepten, modellen, methoden en perspectieven van relevante disciplines kan gebruiken, en die de student kan bewerkstelligen om tot nieuwe inzichten te komen.

T3b. Een presentatie voor publieke doelgroepen, die de student kan geven, en het palet aan academische en creatieve stijlen die de student in (talige/tekstuele) communicatie kan inzetten.

T4. De student is in staat om relevante ontwikkelingen in het vakgebied te verbinden aan een eigen onderzoeksofzet en kan een aantal analysetechnieken en onderzoeksmethoden zelfstandig toepassen.

T4a. Deze analysetechnieken en methoden betreffen geëigende en in de Neerlandistiek gehanteerde methoden (zoals bijv. corpus-onderzoek, experimenteel onderzoek, discours-analyse, tekstinterpretatie), die de student gebruikt om vraagstukken uit de discipline te vertalen in een gerichte probleemstelling, een daarbij passend onderzoeksvoorstel op te stellen en een dergelijk onderzoek van beperkte omvang uit te voeren.

T5. De student is in staat om de tijdens de opleiding verworven kennis toe te passen in zowel praktische als theoretische contexten die typisch zijn voor de vakgebieden/disciplines van de opleiding.

T5a. Deze context en toepassingen betreffen een palet aan academische en creatieve stijlen, die de student heeft en in talige/tekstuele communicatie kan inzetten.

Oordeelsvorming

O1. De student is in staat om (binnen het vakgebied van de opleiding) op een academisch niveau

relevante gegevens te verzamelen, analyseren en interpreteren met het doel zich een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op een afweging van relevante wetenschappelijke en – voor zover van toepassing – sociaal-maatschappelijke en/of ethische aspecten.

O1a. Deze oordeelsvorming blijkt uit de instrumenten, vindplaatsen en zoekstrategieën voor relevante gegevens die de student kan inzetten om vanuit een open houding de eigen culturele, talige en maatschappelijke kennis te vergroten.

O2. De student is in staat om publicaties binnen het vakgebied van de opleiding die zijn opgesteld in het Nederlands, Engels of de doeltaal van de opleiding te interpreteren en in de eigen oordeelsvorming te betrekken.

O2a. Deze oordeelsvorming blijkt uit de instrumenten, vindplaatsen en zoekstrategieën voor vakpublicaties in het Nederlands of het Engels kan inzetten om die te beoordelen en van constructieve kritiek te voorzien.

O3. De student is in staat zich een oordeel te vormen over de plaats van het eigen vakgebied ten opzichte van andere geesteswetenschappelijke disciplines en verwante disciplines buiten de geesteswetenschappen.

O3a. Deze oordeelsvorming blijkt uit de verbinding die de student kan zoeken met vakgebieden buiten de neerlandistiek dan wel geesteswetenschappen, met het doel bij te kunnen dragen aan oplossingen voor actuele vraagstukken.

O3b. Deze oordeelsvorming blijkt bovendien uit de weloverwogen wijze waarop de student een weg kan vinden waarlangs grenzen van disciplines overbrugd, maar ook gerespecteerd worden, wanneer het gaat over vraagstukken en standpunten over de eenheid en verscheidenheid van de methodologie, aard en structuur van de (geestes)wetenschappen.

Communicatie

C1. De student is in staat om op een academisch niveau in schriftelijke en mondelinge vorm informatie, beschouwingen en analyses over te brengen op een publiek van aankomende specialisten op het vakgebied van de opleiding.

Het academisch niveau blijkt uit:

C1a. De mondelinge en schriftelijke discussie die de student met aankomende specialisten kan voeren over kennis op academisch niveau te bediscussiëren, het mondelinge en schriftelijke rapport dat de student aan aankomende specialisten kan leveren over wetenschappelijke resultaten en toepassingen daarvan en het mondelinge en schriftelijke verslag dat de student aan aankomende specialisten kan

uitbrengen van zelf uitgevoerd onderzoek van beperkte omvang.

C2. De student geeft er blijk van in correct schriftelijk en mondeling Nederlands verslag te kunnen leggen van de vaardigheden die essentieel zijn voor de beoefening van de vakgebieden/disciplines van de opleiding.

C2a. Het niveau blijkt uit de verantwoorde en voor derden begrijpelijke manier waarop de student het werk van anderen onder woorden kan brengen en in een of andere vorm voor een breder publiek toegankelijk kan maken.

Leervaardigheden

L1. De student bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie aan te gaan die een hoger niveau van autonomie veronderstelt.

Deze leervaardigheden betreffen:

L1a. De student kan reflecteren op de eigen ontwikkeling en hiaten in de eigen kennis ten aanzien van een bepaald vraagstuk detecteren en aanvullen.

L1b. De student heeft een realistisch beeld van het eigen vermogen om op academisch niveau te functioneren en de eigen mogelijkheden tot een vervolg binnen de academie en daarbuiten.

L2. De student heeft ervaring opgedaan met het werken in groepsverband en is op basis daarvan in staat over het eigen functioneren in een groep te reflecteren.

L2a. Deze werkzaamheden in groepsverband betreffen werkzaamheden in een divers samengesteld team, waarin de student kan werken naast individueel werk. De student kan daarbij reflecteren op de eigen rol in het team en op de eigen zelfstandigheid en wetenschappelijk-kritische werkwijze en houding.

L2b. De student kan in het bijzonder het werk van anderen beoordelen en van constructieve kritiek voorzien en kan kritiek van derden inzetten om de eigen opvattingen bij te stellen en tot een beter resultaat te komen.

L3. De student heeft er blijk van gegeven de leer- en planningsvaardigheden te bezitten die noodzakelijk zijn om onderwijseenheden en de opdrachten die daarvan deel uitmaken binnen de daarvoor gestelde termijn af te ronden.

L3a. Deze vaardigheden blijken uit de onderwijsorganisatie en de toetsingsregelingen van de onderwijseenheden.

Master Neerlandistiek: Eindtermen van de opleiding

Kennis en inzicht

K1. De student heeft inzicht in de belangrijkste onderzoeksbenaderingen in het vakgebied;

Deze onderzoeksbenaderingen betreffen voornamelijk kwalitatieve onderzoeksbenaderingen (analyses, literatuurstudies/bronnenonderzoek, gevalsstudies, theoretisch onderzoek, toegepast onderzoek) op het gebied van de Nederlandse taalkunde en/of de Historische letterkunde en/of de Moderne letterkunde en/of de Taalbeheersing.

K2. De student bouwt voort op eerder opgedane kennis en verwerft in het bijzonder inzicht in enkele specialistische onderdelen van het vakgebied van de opleiding en/of onderdelen van (andere) vakgebieden.

De kennis betreft taalbeheersing (argumentatie en communicatie in institutionele contexten, wetenschapscommunicatie), Nederlandse letterkunde (literatuur als een moderne sociaal-culturele praktijk, historische literatuur en maatschappelijk verzet), Nederlandse taalkunde (taalverandering en taalvariatie).

Toepassen kennis en inzicht

T1. De student kan zelfstandig onderzoek in het vakgebied uitvoeren. De student kan vragen op het terrein van het vakgebied formuleren, operationaliseren en vormgeven in een onderzoeksplan.

T2. De student kan wetenschap beoefenen op een wijze die in lijn is met de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening (zie de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit op de site van de UvA: Wetenschappelijke integriteit).

T3. De student kan wetenschappelijke vragen beantwoorden met behulp van kennis van een specialisme binnen de opleiding.

T4. De student kan de in de opleiding opgedane wetenschappelijke kennis en inzichten uit het eigen vakgebied verbinden met maatschappelijke vraagstukken en toepassen binnen een bredere of multidisciplinaire context.

Relevante instellingen zijn onder andere onderwijsinstellingen (educatie), (literaire) musea, redacties, overheid.

Oordeelsvorming

O1. De student kan aansluiten bij de recente wetenschapsbeoefening binnen het vakgebied, de resultaten daarvan interpreteren en beoordelen, en daarbinnen een eigen positie innemen.

O2. De student kan relevante vakliteratuur evalueren.

De vakliteratuur betreft literatuur uit vaktijdschriften op het terrein van de Nederlandse letterkunde, Nederlandse taalkunde en taalbeheersing.

O3. Student kan reflecteren op de implicaties van de inzichten van het eigen vakgebied voor relevante institutionele contexten en hedendaagse maatschappelijke vraagstukken.

Communicatie

C1. De student kan over zelfstandig onderzoek mondeling en schriftelijk rapporteren op een wijze die voldoet aan de in het vakgebied gebruikelijke academische conventies.

C2. De student kan de in de opleiding opgedane wetenschappelijke kennis en inzichten presenteren en overdragen aan een breder publiek dan de academische gemeenschap.

Leervaardigheden

L1. De student kan in teamverband werken en op constructieve wijze feedback geven en verwerken. Deze werkzaamheden in teamverband betreffen voorbereiden en leiden van groepsdiscussies, groepsopdrachten, organiseren van een webinar, peer-reviews schrijven.

L2. De student kan reflecteren op de eigen positie en de opgedane kennis en ontwikkelpunten identificeren.

Bijlage 3: Curriculumoverzicht

Bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur

jaar 1								
de neerlandistiek in actuele debatten								
vak	blok	semester 1			semester 2			EC
		1	2	3	4	5	6	
Nederlands als wetenschap 1								6
Nederlands als wetenschap 2								6
Stemmen van de stad 1								6
Stemmen van de stad 2								6
Schrijfatelier: Kunst en kunde								6
Literatuur en de wereld van nu								6
Geletterdheid								6
Publiek debat								6
De kracht van literatuur								6
Kruispunten van de neerlandistiek								6

jaar 2								
de onderzoekscyclus in de neerlandistiek								
vak	blok	semester 1			semester 2			EC
		1	2	3	4	5	6	
Wetenschapsfilosofie (taal en literatuur)								6
<i>Gebonden keuzevakken, 6+6 EC te kiezen uit:</i>								6+6
<ul style="list-style-type: none"> Literatuur en kennis Stilistiek Literaire sterren Dynamiek van het Nederlands: Theorie 		x	x					
Methodenateliers								3+3
<ul style="list-style-type: none"> Kwalitatieve methoden Kwantitatieve methoden 								
<i>Gebonden keuzevak, 6 EC te kiezen uit:</i>								6
<ul style="list-style-type: none"> Literatuur, landschap, ecologie Taallab 								
Schrijfatelier: Kennis en creativiteit								6
Werkvelden van de neerlandistiek								6
<i>Vrije keuzeruimte: 18 EC over 4 blokken</i>								18

jaar 3 profilering en afstuderen							
vak	semester 1			semester 2			EC
	blok	1	2	3	4	5	
Vrije keuzeruimte: 30 EC							30
Gebonden keuzevakken, 6+6 EC te kiezen uit de volgende paren:							6 + 6
<ul style="list-style-type: none"> • paar 1: <ul style="list-style-type: none"> ○ Argumentatie in het medische, juridische, politieke en wetenschappelijke domein ○ Visuele retorica • paar 2: <ul style="list-style-type: none"> ○ Taal en theorie: Het Nederlands onder de loep ○ Taal en toepassing • paar 3: <ul style="list-style-type: none"> ○ Artur, koning voor eens en altijd ○ Seventeenth-Century Amsterdam as a Creative City • paar 4: <ul style="list-style-type: none"> ○ Literatuur en media ○ Literature and Experience 							
Bachelorproject Nederlandse taal en cultuur:							
<ul style="list-style-type: none"> • Schrijfatelier • Afstudeeronderzoek 							6 12

verplicht vak
 gebonden keuze
 vrije keuze

Masteropleiding Neerlandistiek

Programma MA Neerlandistiek							
Vak	Semester 1			Semester 2			EC
	B 1	B 2	B 3	B 4	B 5	B 6	
Tutoraat en studiebegeleiding							0
Wetenschapscommunicatie Neerlandistiek							6
Onderzoek Neerlandistiek in de praktijk							6
Masterscriptie Nederlandse taal en cultuur							18
Vrije keuze							12
Gebonden keuze							18

Verplicht vak
 Gebonden keuze
 Vrije keuze

Bijlage 4: Programma locatiebezoek

Datum: woensdag 4 t/m vrijdag 6 juni 2025

Locatie: Universiteit van Amsterdam, Bushuis/Oost-Indisch Huis

Dag 1: woensdag 4 juni 2025

08:30 – 09:00	Welkom / aankomst panel
09:00 – 09:15	Voorbespreking panel
09:15 – 09:45	Faculteitsmanagement
09:45 – 10:00	Intern overleg panel
10:00 – 10:30	Management B Nederlandse taal en cultuur en M Neerlandistiek
10:30 – 10:45	Intern overleg panel
10:45 – 11:45	Docenten B Nederlandse taal en cultuur en M Neerlandistiek (inclusief OC)
11:45 – 12:00	Intern overleg panel
12:00 – 13:00	Studenten en alumni B Nederlandse taal en cultuur en M Neerlandistiek (inclusief OC)
13:00 – 14:00	Lunch / nabespreking B Nederlandse taal en cultuur en M Neerlandistiek
14:00 – 14:30	Management M Taalwetenschap (NT2) en M Neerlandistiek (Redacteur/editor)
14:30 – 14:45	Intern overleg panel
14:45 – 15:45	Docenten M NT2 en M Redacteur/editor (inclusief OC)
15:45 – 16:00	Intern overleg panel
16:00 – 17:00	Studenten en alumni M NT2 en M Redacteur/editor (inclusief OC)
17:00 – 18:00	Nabespreking M NT2 en M Redacteur/editor

Dag 2: donderdag 5 juni 2025

08:30 – 09:00	Aankomst panel
09:00 – 09:15	Voorbespreking panel
09:15 – 09:45	Management B Literary Studies en M Literary Studies
09:45 – 10:00	Intern overleg panel
10:00 – 11:00	Docenten B Literary Studies en M Literary Studies (inclusief OC)
11:00 – 11:15	Intern overleg panel
11:15 – 12:15	Studenten en alumni B Literary Studies en M Literary Studies (inclusief OC)
12:15 – 13:30	Lunch en nabespreken B Literary Studies en M Literary Studies
13:30 – 14:00	Management B Linguistics en M Linguistics
14:00 – 14:15	Intern overleg panel
14:15 – 15:15	Docenten B Linguistics en M Linguistics
15:15 – 15:30	Intern overleg panel
15:30 – 16:30	Studenten en alumni B Linguistics en M Linguistics (inclusief OC)

16:30 – 17:30 Nabespreking B Linguistics en M Linguistics

Dag 3: vrijdag 6 juni 2025 (online)

09:00 – 09:15	Online vooroverleg panel
09:15 – 10:00	Examencommissie
10:00 – 10:15	Pauze / intern overleg panel
10:15 – 11:00	Vorbereiding eindgesprek management
11:00 – 11:45	Eindgesprek management
11:45 – 13:45	Lunch en opstellen bevindingen
13:45 – 14:30	Ontwikkelgesprek
14:30 – 15:15	Intern overleg panel
15:15	Mondelinge terugkoppeling

Bijlage 5: Documenten

Facultaire documentatie

- UvA beleid
 - Kader Onderwijskwaliteitsbeleid UvA 2024
 - Instellingsplan UvA 2021 – 2026 Inspiring Generations
 - Beknopt Kader Studeren met een Functiebeperking en/of Chronische Ziekte
- Toetsbeleid
 - UvA Toetsbeleid bij FGw 2024
 - UvA Kader Toetsbeleid 2022
- Jaarverslagen opleidingscommissies (2022 – 2023 en 2023 – 2024)
- Facultair beleid
 - Taakstellingsmodel FGw
 - Onderwijsurennormering FGw
 - Memo Studeren met een functiebeperking
 - Kaders Dubbele bachelor FGw 2023
 - Handboek Kwaliteitszorg onderwijs Faculteit der Geesteswetenschappen
 - Facultair Strategisch Plan FGw 2021 – 2026
 - AI in format studiehandleiding
 - AI geletterdheid – implementatieplan
- Examencommissie
 - Jaarverslag examencommissie (2022 – 2023, 2023 – 2024)
 - Reactie DB op jaarverslag EC FGw (2022 – 2023 en 2023 – 2024)
 - Regels en Richtlijnen Examencommissie FGw 2024
 - Scriptiesteekproef EC FGw (2022 – 2023 en 2023 – 2024)
- Rapport vorige visitatie
- Agenda Ontwikkelgesprek UvA MTL-1

Zelfevaluatie-rapport Ba Nederlandse taal en cultuur

- Zelfevaluatie-rapport Ba Nederlandse taal en cultuur
- Bijlagen:
 - BA NTC 2020 – 2024
 - Initiële visietekst
 - OER FGw deel A 2024 – 2025
 - OER FGw deel B 2024 – 2025
 - Gedetailleerd toetsplan
 - Leden van het programmateam B Nederlandse taal en cultuur
 - Kengetallen B NTC 2024 – 2025

- Scriptiereglement
- Beoordelingsformulier onderzoekswerkstuk letterkunde + taalbeheersing
- Beoordelingsformulier onderzoekswerkstuk taalkunde
- Toelichting afstudeertrajecten NTC incl. dekkingsmatrixen in relatie tot toetsvormen en eindtermen en afstudeerportfolio
- Materialen van een aantal vakken: Taal en theorie: Het Nederlands onder de loep (2024 – 2025) en Literatuur, landschap en ecologie (2024 – 2025)

Zelfevaluatierapport Ma Neerlandistiek

- Zelfevaluatierapport Ma Neerlandistiek
- Bijlagen:
 - 2024 – 2025 Deel A MA OER FGw
 - 2024 – 2025 OER Deel B – MA Neerlandistiek
 - Link naar studiegids MA Neerlandistiek
 - Toetsplan
 - Overzicht docenten MA Neerlandistiek
 - Kengetallen M Neerlandistiek 1 jaar 2024 – 2025
 - Beoordelingsformulier Master NL
 - Extra toelichting plaatsbezoek
 - Materialen van een aantal vakken: Taalvariatie en verandering (2024 – 2025) en Neerlandistiek in de praktijk (2024 – 2025)

Eindwerken

Bacheloropleiding Nederlandse taal en cultuur

De lijst over de periode juni 2023 tot en met augustus 24 bevatte 52 recent afgestudeerden. Hieruit is de volgende selectie van vijftien eindwerken tot stand gekomen:

Cijferreeks	Aantal	Selectie	Varianten	Aantal	Selectie	Vakgebieden	Aantal	Selectie
5,5-6,9 voldoende	11	4	Voltijd	47	13	Historische letterkunde	3	2
7,0 - 8,4 goed	37	9	Deeltijd	5	2	Moderne letterkunde	4	2
8,5 - 10,0 zeer goed	4	2				Nederlandse taal en cultuur	32	7
						Taal en communicatie	9	2
						Taalbeheersing	2	1
						Taalkunde	2	1

Masteropleiding Neerlandistiek

De lijst over de periode juli 2020 tot en met januari 2025 bevatte 29 recent afgestudeerden. Hieruit is de volgende selectie van vijftien eindwerken tot stand gekomen:

Cijferreeks	Aantal	Selectie	Varianten	Aantal	Selectie
5,5-6,9 voldoende	6	3	Voltijd	18	8
7,0 - 8,4 goed	19	9	Deeltijd	11	7
8,5 - 10,0 zeer goed	4	3			

Verdere details over de geselecteerde eindwerken zijn op aanvraag beschikbaar bij Odion Onderzoek.

Vondellaan 104
3521 GH Utrecht
m 030-2819804
e info@odion-onderzoek.nl
w www.odion-onderzoek.nl